VIII. évfolyam. 14. szám 1952. április 2

Ludas Matyi

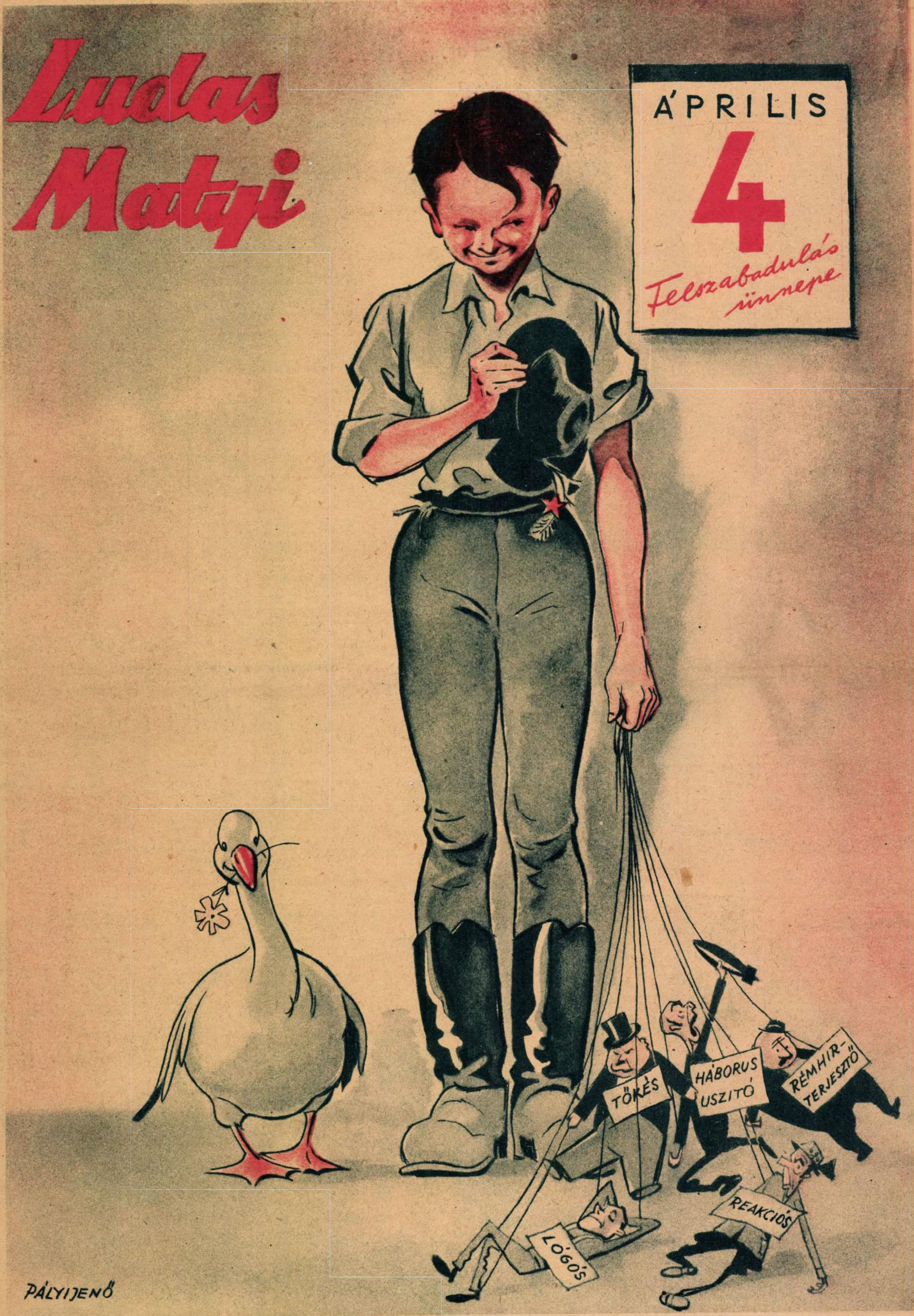
ÁPRILIS
4
Felszabadulás ünnepe
TŐKÉS
HÁBORUS USZITÓ
RÉMHIR-TERJESZTŐ
REAKCIÓS
LÓGÓS
PÁLYIJENŐ

Sajnálja, hogy Bonnban született

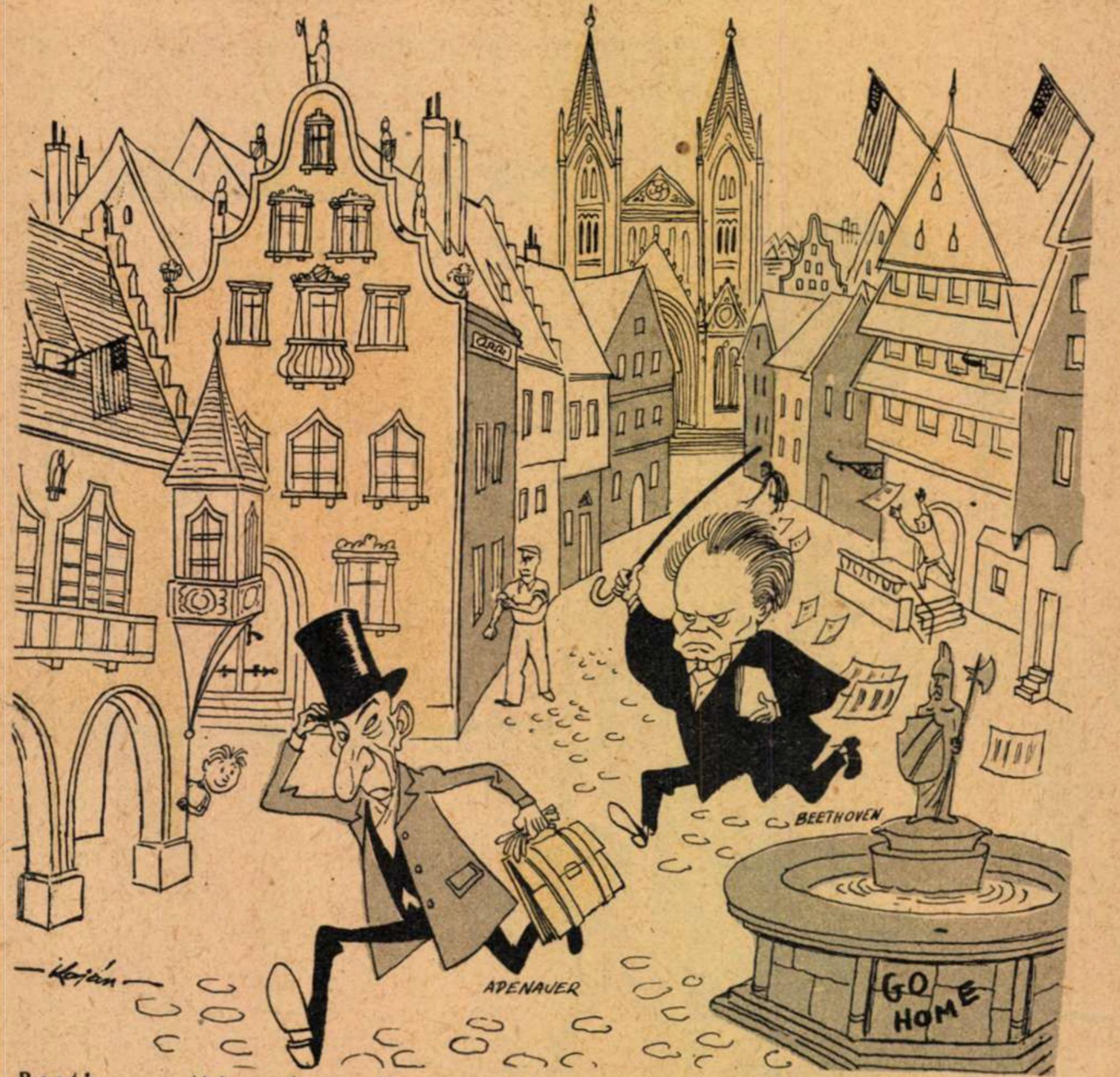

Beethoven (Adenauerhez): Megállj gazember, miattad kell szégyelnem a szülővárosomat!

A TATABÁNYAI SZÉNCSATA

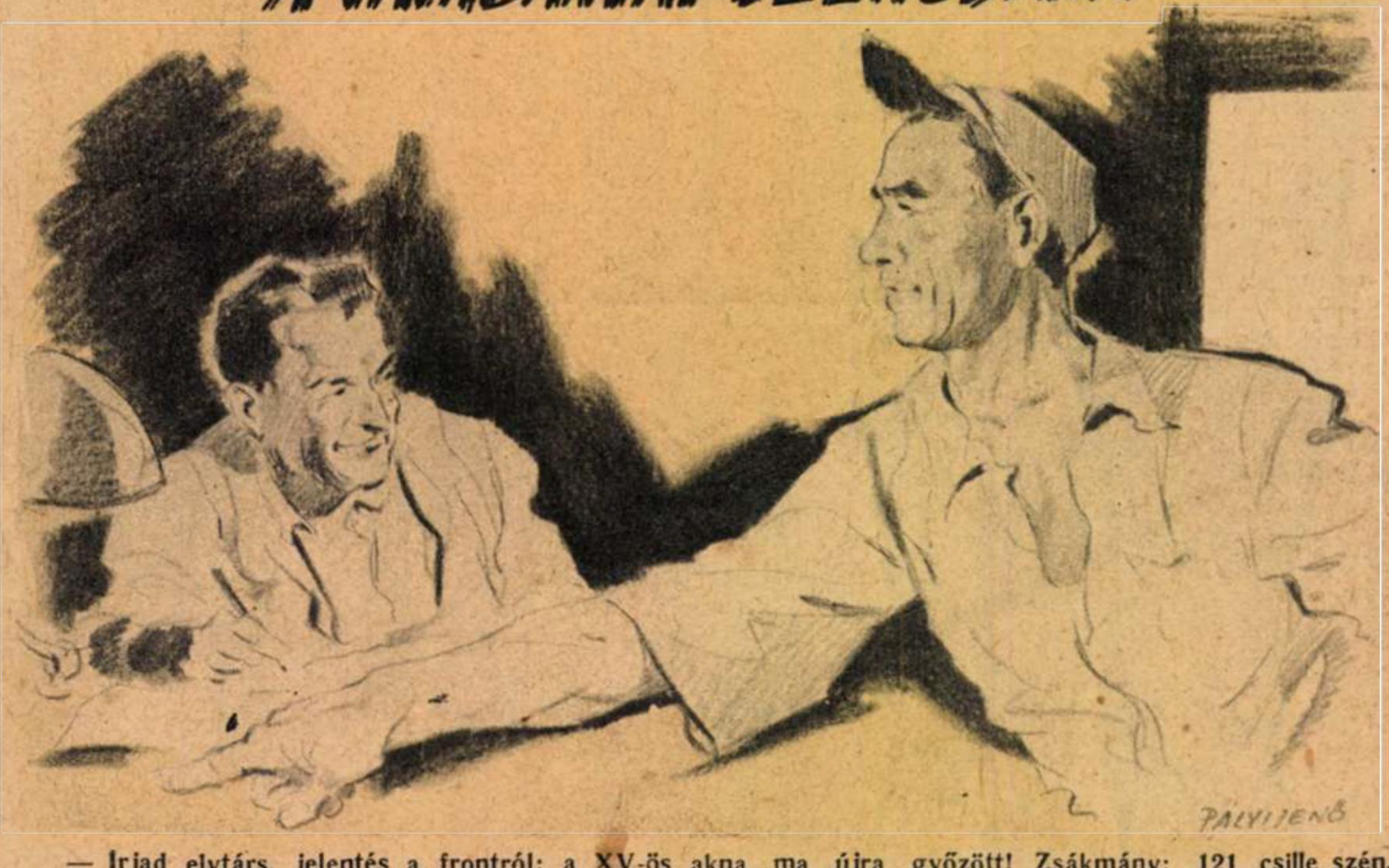

— Irjad elvtárs, jelentés a frontról: a XV-ös akna ma újra győzött! Zsákmány: 121 csille szén, százalék száma 672!

A rajnai sellők ruhatára és négy mázsa vízibolha

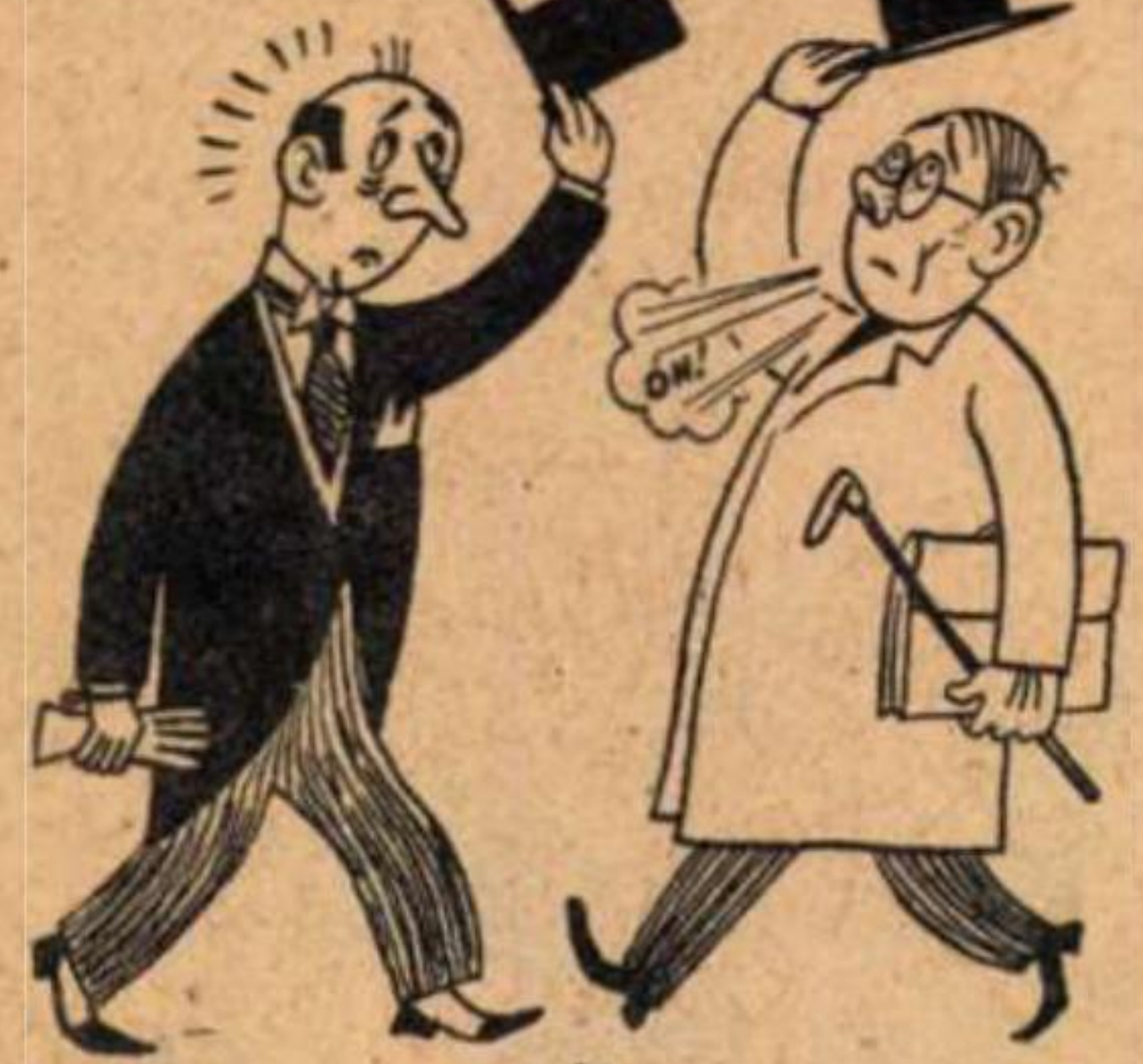

Miniszterek, ha találkoznak nyugatnémet földön, némán köszöntik egymást és némán sóhajtva cserélik ki tapasztalataikat. Lehet némán is sóhajtani? A bonni tartományok pénzügyminiszterei bebizonyították: lehet. Így az alsószászországi pénzügyek őre, Herr Kubel a leglengébb zefirszellő lágy susogásával merészelte remélni, hogy a megszálló brit Rajna-hadsereg költségszámlájában vannak olyan tételek, amelyek „bizonyára nem fognak megismétlődni". Kubel úr szemlesütve hozzátette, hogy a szóbanforgó Rajna-hadsereg 1951-ben 44.000 csipkés női hálóinget vásároltatott német pénzből. Nyilván nem a Rajna-sereg bakái, hanem őrmester feleségek, tiszti hölgyek és egyéb nőnemű rajnai sellő-hozzátartozók számára...

Kubel miniszter panaszára nyomban ráduplázott egy másik suttogó bariton, az északrajna-vesztfáleni pénzügyminiszter, Herr Weis, aki nagy lélekzettel egyszerre felsorolta, hogy az ő országocskája tavaly a megszállóknak többek között ezeket vásárolta és ajándékozta: 4,249.490 üveg sör, 910.697 üveg gin, 20.000 pár nylonharisnya, 2000 reggeli pongyola, 2000 női pizsama, 30.000 kombiné, 37.000 női ruha, 15.000 blúz, 12.000 kardigán és 75.770 pullover. Nem is szólva 2110 garnitura intimebb divatcikkről, amit a pénzügyminiszteri szemérem csak globálisan említett...

Amikor e szűnni nem akaró mosószámlaszerű ajándéklisták napfényre kerültek (s a nyugatnémet dolgozó nép ökölbe szorult kézzel értesült verejtékes adómárkái sorsáról) harmadiknak s záró-poénként jelentkezett Nyugat-Berlin, ahol egyetlen amerikai őrnagy díszhaltenyészete számára 4 (négy) mázsa vizibolhát kellett vásárolni.

A megszállási költségek számlájára. Miért is ne?

Százezer hálóing, rékli, slafrok és egyéb térdbugyi-miegymáshoz odapásszol az USA-őrnagy négyszáz kilónyi vizibolhája.

SZÉGYENTÁBLA

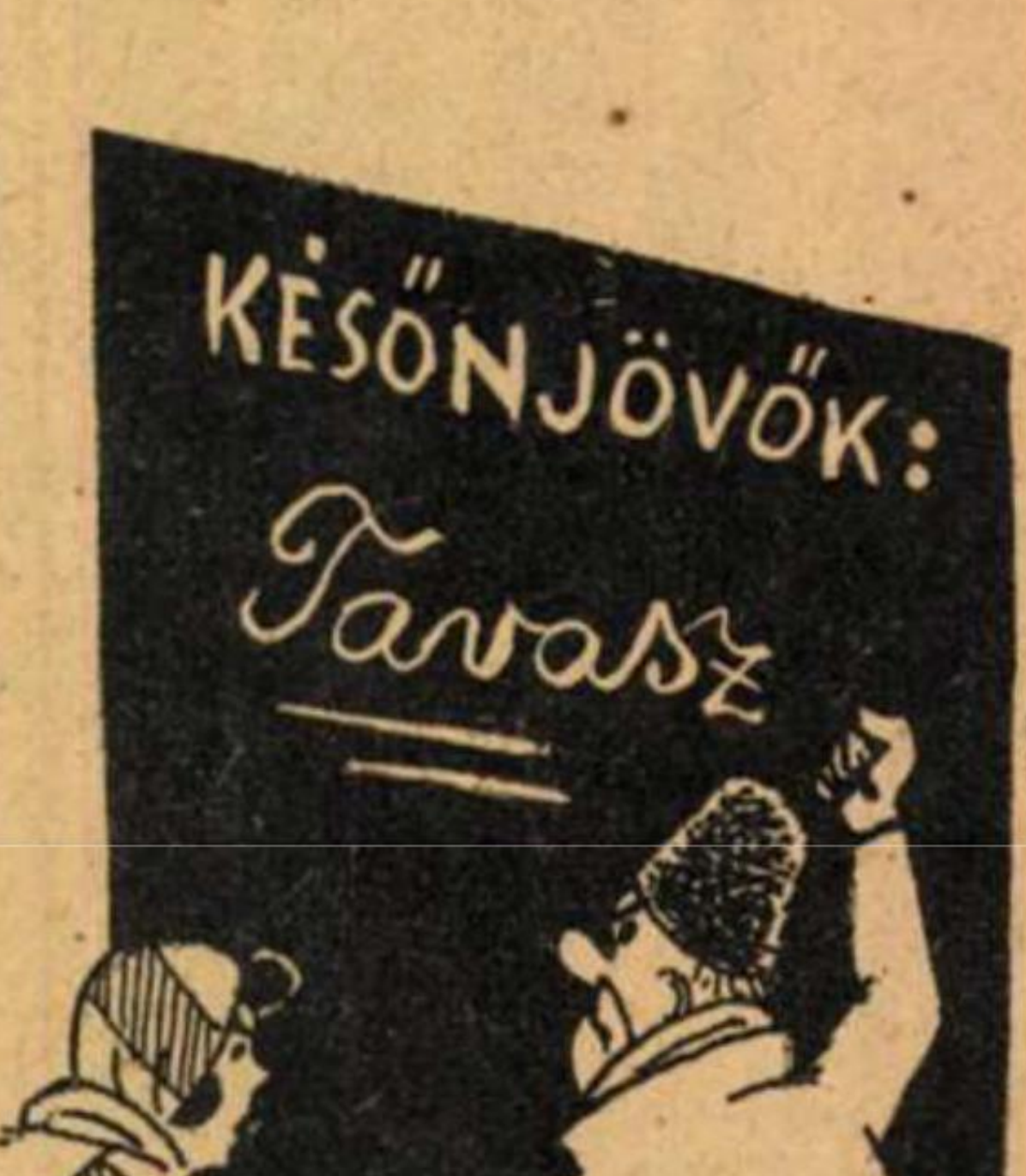

Alekszandr Bezimenszkij:

Csupasz-állú szakállasok

1.

Ha az embernek szakálla
Van az állán igazán,
Nem csúfolja, nem szekálja
Eme díszéért hazám.

De baj, ha egy ifjú lénynek,
Ki egész szakálltalan,
Legmélyében kebelének
Ilyen nagy szakálla van.

2.

Van egy fiú, ki magasról
Tekint a világra le,
Pedig párttagságának még
Alig egy esztendeje.

Szebben beszél Cicerónál,
S mindent fölír gondosan,
Hogy az ember azt hihetné:
Ilyen nagy szakálla van.

3.

A kerületünkben bál volt,
Táncolt a publikum ott,
S megjelent a DISZ titkára
E bálon, mint meghívott.

— Ha táncolni jöttem volna,
Akkor szégyelném magam,
S azóta e DISZ-ifjúnak
Ilyen nagy szakálla van.

4.

Néha egy fiatal elvtárs
Még csak labdázni se jár,
Megveti a holdvilágot,
S valósággal szürke már.

Nem tudja: e magatartás
Teljességgel oktalan,
Azt mutatja csak, hogy nék
Ilyen nagy szakálla van.

5.

Ne szégyeljük fiúk, hogyha
Vágyódunk bajusz után,
S ifjú éveink friss zöldje
Agg bölcseséget kíván,

De maradjunk ifjak mindig,
S éljünk egyre gondtalan,
Akkor is, ha az éveknek
Nyomán már a fényképednek
Ilyen nagy szakálla van.

Fordította: Gábor Andor

Kivándorlás áldással

De Gasperi okos ember, nemhiába választották meg az amerikaiak Olaszország miniszterelnökévé. Ezenkívül De Gasperi, mint a Vatikán volt főkönyvtárosa, kegyes ember is, kinek lelke szünet nélkül telve van malaszttal. Egy ilyen különlegesen malasztos pillanatban De Gasperi ráütött arra az okos fejére és így szólt:

— Megvan! Sok az olasz, ez a mi legnagyobb nyavalyánk.

És rögtön kiadta a jelszót: „Az olaszok jövője külföldön van". Ez logikus, érthető és hazafias. Az olaszok jövője Dél-Amerikában van, a franciáké Ausztráliában, a kanadaiaké a Fidzsi-szigeteken. Mindenkinek másutt van a jövője, csak oda kell mennie, ahol a jövője van, ott az ember megkeresi a saját jövőjét és boldogan él vele, míg meg nem hal. „Jó hazafi vagy?" — kérdi De Gasperi úr. „Akkor hagyd el a hazádat, hogy hosszú életed legyen ott azon a külföldön."

A szegény olaszok pedig szívszorongva hajóra szállnak és elindulnak bizonytalan sorsuk felé. De a kegyeslelkű miniszterelnök nem hagyja őket cserben.

— Mit adhatnék e derék embereknek útravalóul? — töpreng. — Pénzt nem adhatok, mert abból kevés van. A földi javak különben sem boldogítanak. Miből van nekünk sok? Megvan! Pápai áldást adunk nekik, az korlátlan mennyiségben rendelkezésünkre áll.

Azonnal útnak ereszt tehát egy káplánt, nagyobb tétel pápai áldással. A szentéletű férfiú megérkezik a kivándorló hajó fedélzetére és igazságosan szétosztja az áldást, kinek mennyi dukál. Aztán harmónikaszó mellett zsoltárokat énekelnek. Száll a zsolozsma, füstöl a tömjén és megy a hajó a délamerikai kikötő felé, ahol a kegyes rabszolgakereskedők zsoltáros szívvel várják az olcsó munkaerőt. Mily idillikus kép! De Gasperi úr malasztos lelke mélyéig elérzékenyül, ha erre gondol. Csak ne zavarná folyton az az ostobaság, amely ezer és ezer torokból hangzik a fülébe:

— Az olaszok jövője Olaszországban van. De az öné nem, De Gasperi úr.

Álláshalmozás

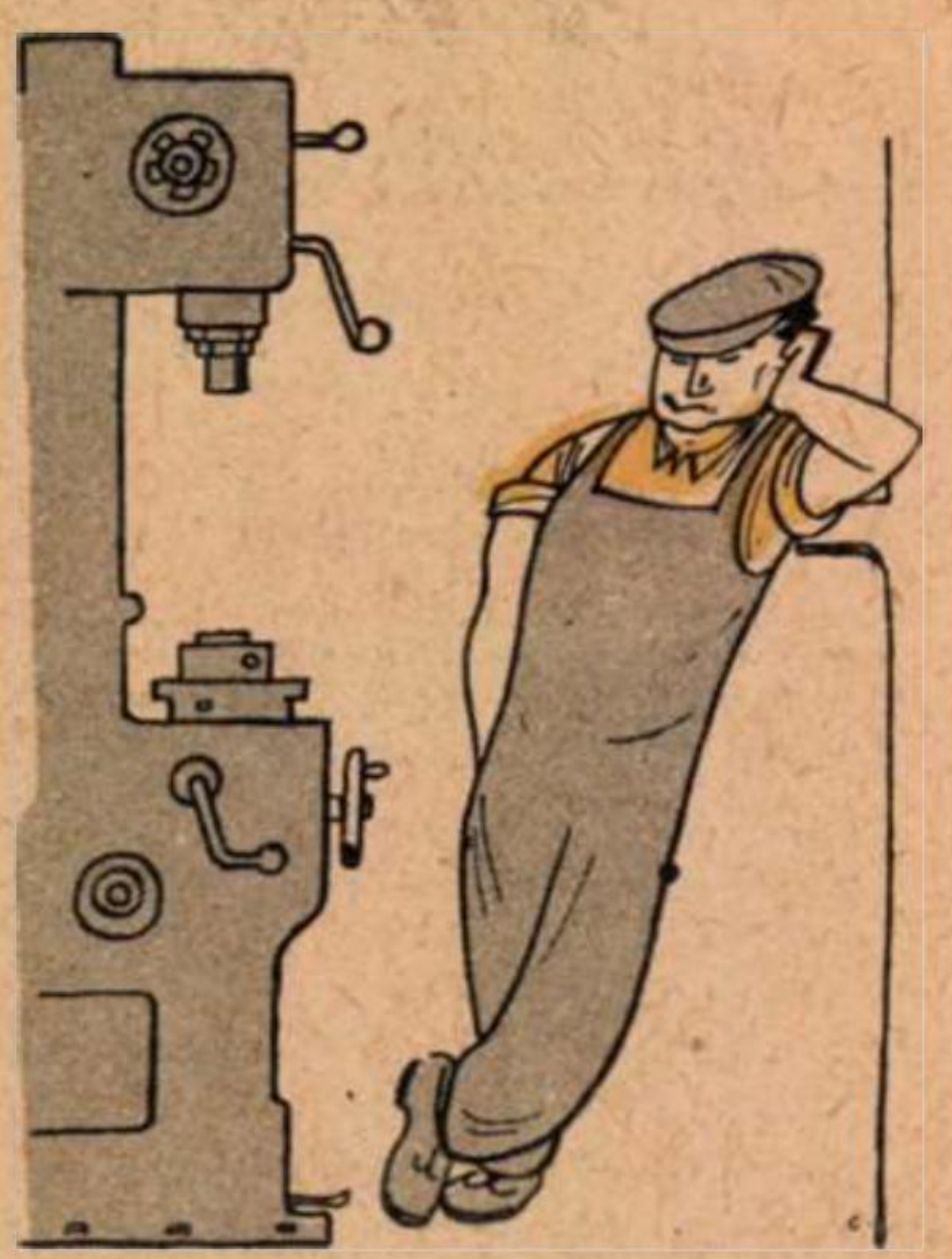

A gép áll, a munkás áll és a munka áll

Fák hete

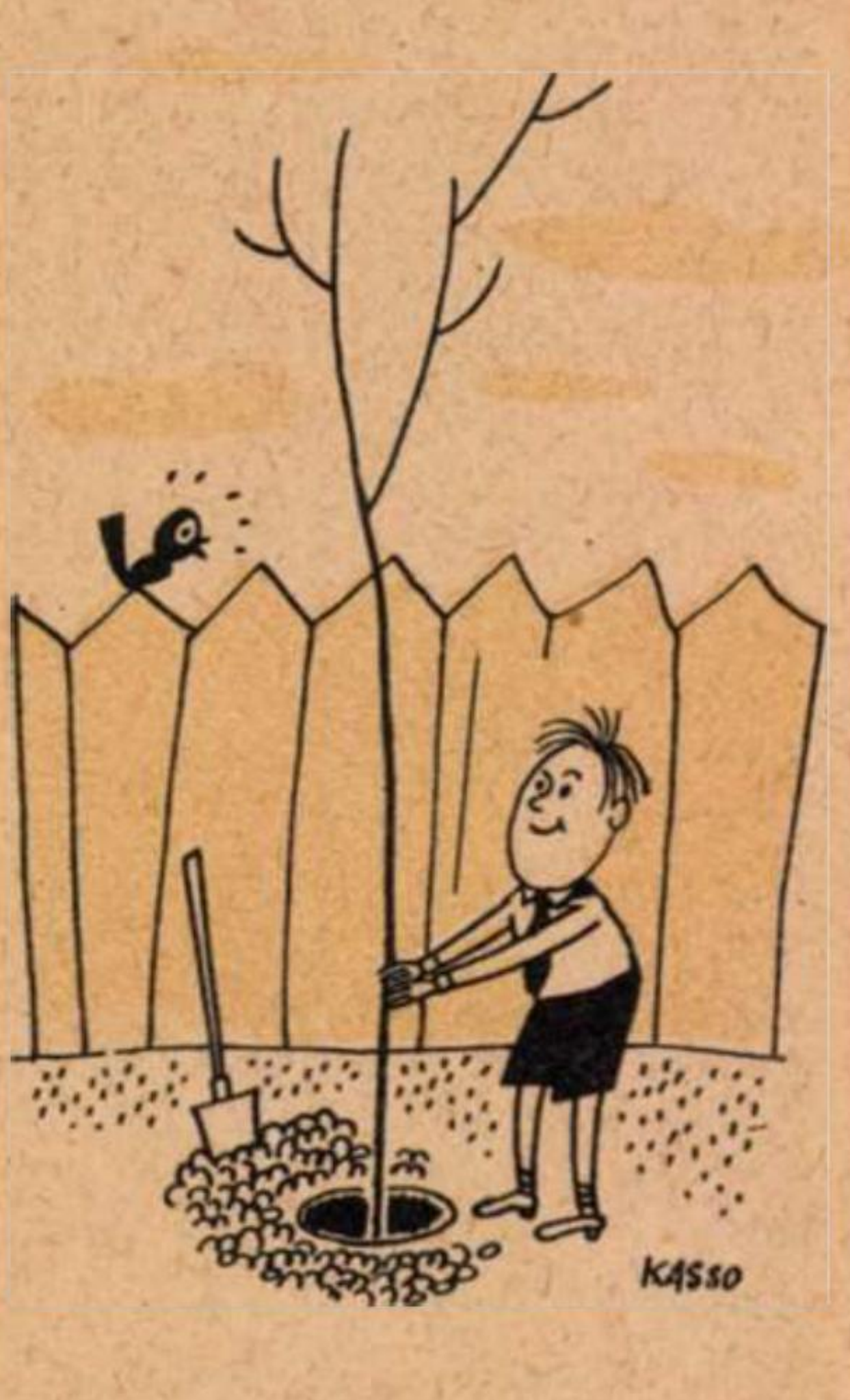

— Siess pajtás az ültetéssel, mert már szeretnék fészket rakni.

Munkanap-fényképezés

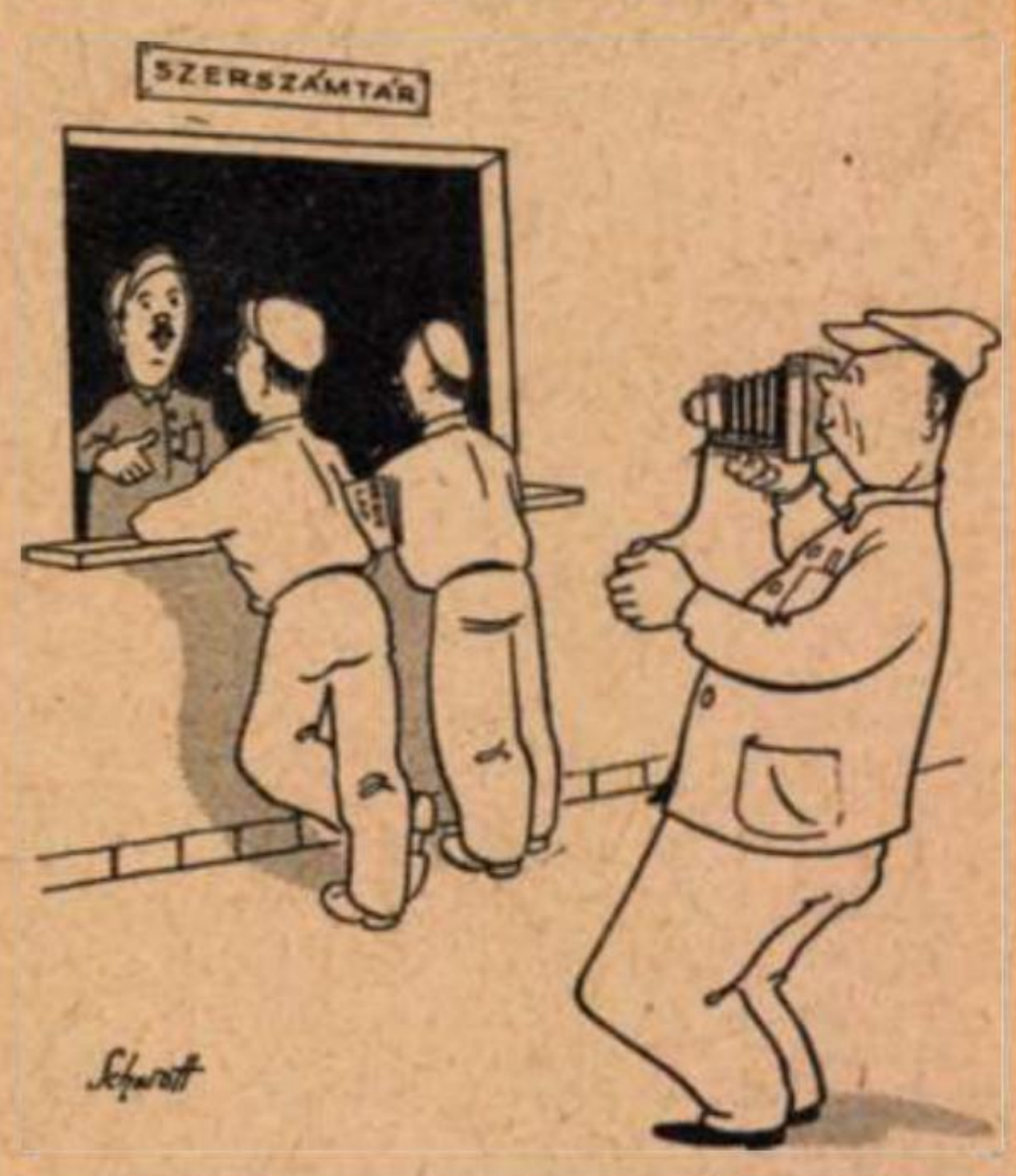

— Ezeket nyugodtan fényképezhetem, mert már egy órája ott állnak.

„Több totószelvény – nagyobb nyeremény"

Az utóbbi két hét alatt
a totószelvények száma meghaladta
az elmúlt két év legmagasabb
heti szelvény számát!

MINDEN
ISMERŐSÉNEK MONDJA EL:

„Több totószelvény – nagyobb nyeremény"

A humor mesterei

ÜDVÖZLŐBESZÉDEK

Irta: Jiři Marek *

A következő volt a helyzet: elhatároztuk, hogy rendezünk egy gyűlést, melyen bejelentjük: többet és jobban fogunk dolgozni. Mindenütt vannak ilyen gyülések, mondtuk, miért ne lenne hát nálunk is? És ünnepélyesnek is kell lennie, mert már régen nem rendeztünk semmi ünnepélyest, Időnként ünnepi hangulatot kell kelteni az emberekben.

Megtanácskoztuk, hogy mit s hogyan.

— Természetesen meghívjuk az üzem vezetőségét — mondta osztályvezetőnk. — De más üzemek képviselőit is meghívjuk.

— Mit mondhatnak azok nekünk? — kérdezte valaki. — Azok nem értenek a mi munkánkhoz!

— Milyen ostoba vagy — ütődött meg az osztályvezető. — Azok nem a termelésről fognak beszélni, csupán üdvözölni fogják gyülésünket. Ez ünnepélyes keretet ad az egésznek. Mindent összeírtam már és számításba vettem. Harminc üzem kiküldöttjéről van szó. Káprázatos lesz. A taps vízesésként fog dübörögni a teremben.

Az osztályvezetőnk ugyanis költői lélek.

— Meghívjuk a város képviselőit is. Lehetetlen meg nem hívni őket. Aztán a helyi tanács, a rendőrség vezetőit és esetleg még a járási tanács elnökét is. Ő is üdvözölné a gyűlést! Ez lenne csak valami!

Nyomban kiadta az utasítást, hogy táviratozni kell a járásszékhelyre.

— Azután itt van a Szabadságharcosok Szövetsége, a Sokol stb. Nekik is üdvözölniök kell a gyűlésünket. Ezt már el is intéztem, a kiküldötteket már ki is jelölték. És most jön a legfontosabb. A város lakóiból is lesznek küldöttek! Mert mit látunk legtöbbször: ünnepelnek, a delegátusok beszélnek és a nép csak hallgatja a beszédeket. Szükséges, hogy őket is bekapcsoljuk. Egyszerű emberek is köszönteni fogják gyülésünket. Amolyan látszólag jelentéktelen emberek. Dehát ki jelentéktelen ma? Mindannyian jelentékenyek vagyunk. Éppen ezért azt akarom, hogy kérjünk egy kiküldöttet, mondjuk, a háziasszonyok köréből. Elintéztem, hogy egy kis beszédet mondjon, egy kis üdvözletet. Hiszen a gyárunk konyhaeszközöket is készít. Az ilyesmi ma igen fontos cikk. Felszabadítjuk a nőket a háztartás járma alól. Aztán beszédet mond majd, egészen rövidet, kis üdvözlést csak, a postások kiküldötte. Mindennap hozzák a postát üzemünkbe.

A postásokat nem lehet kihagyni, hiszen ily módon szoros kapcsolatban állnak velünk.

Mikor befejeztük ezt az előkészítő gyűlést, nem volt vitás, hogy senkiről sem feledkeztünk meg. Mindazon meghívottaknak a száma, akiknek üdvözölniök kellett gyűlésünket, meghaladta városunk lakóságának számát. Ennek az a magyarázata, hogy üdvözlőink között igen sok volt más községekből és városokból, sőt még más járásból is.

Maga a gyűlés vasárnap kezdődött, mert nem akartunk munkaidőben gyűlésezni. A terem zsúfolásig megtelt. Mi az első sorban ültünk, mögöttünk a kiküldöttek, akinek üdvözölniök kellett a maradékot. Legalábbis azt hiszem, hogy valami maradék is volt. A gyűlés délután háromkor kezdődött és az elnök beszédét nagy taps fogadta. Tapssal üdvözölték a következő szónokot is, aki minket üdvözölt. Azt hiszem a járástól jött. De az is lehet, hogy a megyétől. Üdvözölte gyűlésünket és sok sikert kívánt nekünk. Kijelentette, hogy nagyon jó a viszonyunk és hogy mindig előre kell mennünk és hogy sok sikert kíván. Hatalmasan megtapsoltuk, mert tetszett nekünk, hogy olyan sokáig beszélt, anélkül, hogy sokat mondott volna. Az utána következő szónok nagyon hasonlóan beszélt és elég tisztességes tapsot kapott.

Körülbelül két óra mulva már belefáradtunk a tapsba. De még mindig figyelmesen hallgattuk a beszédeket. Este hét órakor sokan nem bírták már tovább és eltűntek, de a szónokok tömege, akiknek üdvözölniök kellett gyűlésünket, kitartott. Végeredményben is, ez érthető volt. Nem hallgatóságnak jöttek, hanem üdvözölni a gyűlést. És megbízásukat teljesiteni kell.

Annak, akinek a beszámolót és a terveket kellett volna ismertetni, azt mondtuk, hogy menjen vacsorázni, míg az üdvözlőbeszédek folynak. Tíz óra körül már elég kevés ember volt jelen, nem számítva az üdvözlőbeszédeseket, akik még mindig sokan voltak.

Éjfélkor a munkások elmentek, azzal mentegetődzve, hogy ki kell aludniuk magukat, mert reggel kezdődik a munka.

Hajnal felé elaludtam a széken és nem tudom mi történt azalatt. Mikor felébredtem már teljesen világos volt. Hallottam a gépek moraját, már folyt a munka. A gyűlés természetesen még folyamatban volt, éppen egy kiküldött üdvözölte, nem tudom ki volt, s kijelentette, hogy nagyon jó a viszonyunk és hogy mindig előre kell mennünk és hogy sok sikert kíván.

Mivel úgy tűnt nekem, hogy ezt már hallottam valahol, elmentem.

A történtek óta sok idő múlott el. A gyár szorgalmasan dolgozik, a munka jól halad. Termelés, tervek, gondok — hiszen tudják hogy van az. De ott, azon a gyűlésen, azt beszélik, még mindig van néhány ember, aki arra vár, hogy rákerüljön a sor és elmondhassa üdvözlő beszédét.

(Csehből fordította: *H. F.*)

---

* Jiři Marek, a Dikobraz munkatársa, állami díjjal kitüntetett író.

Megbízható masina?

(Szabotázsakciók miatt a horvátországi gyárak gépeinek 40%-a nem működik.)

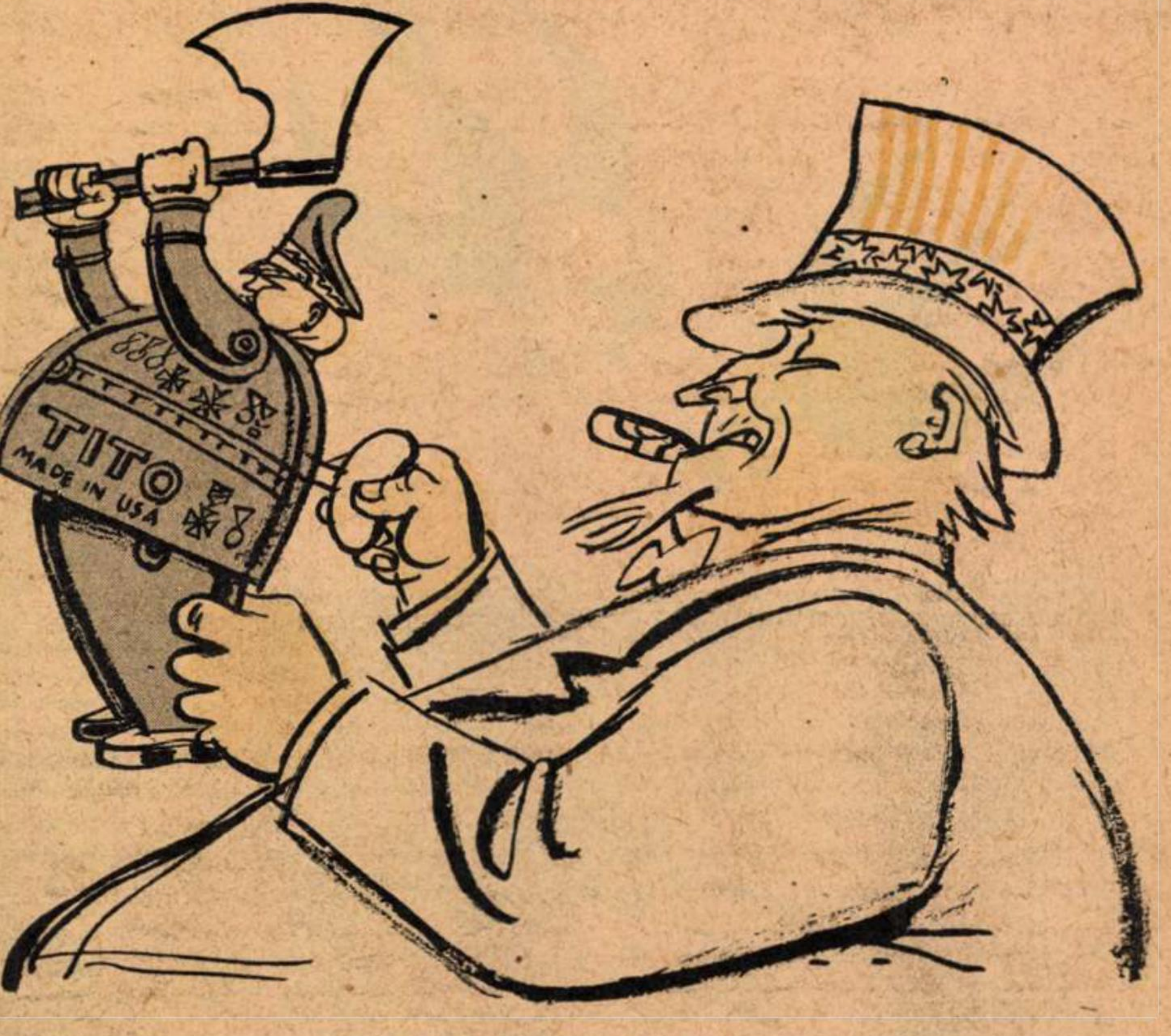

— Ez még egyelőre működik...

A begyüjtési verseny hajrájában

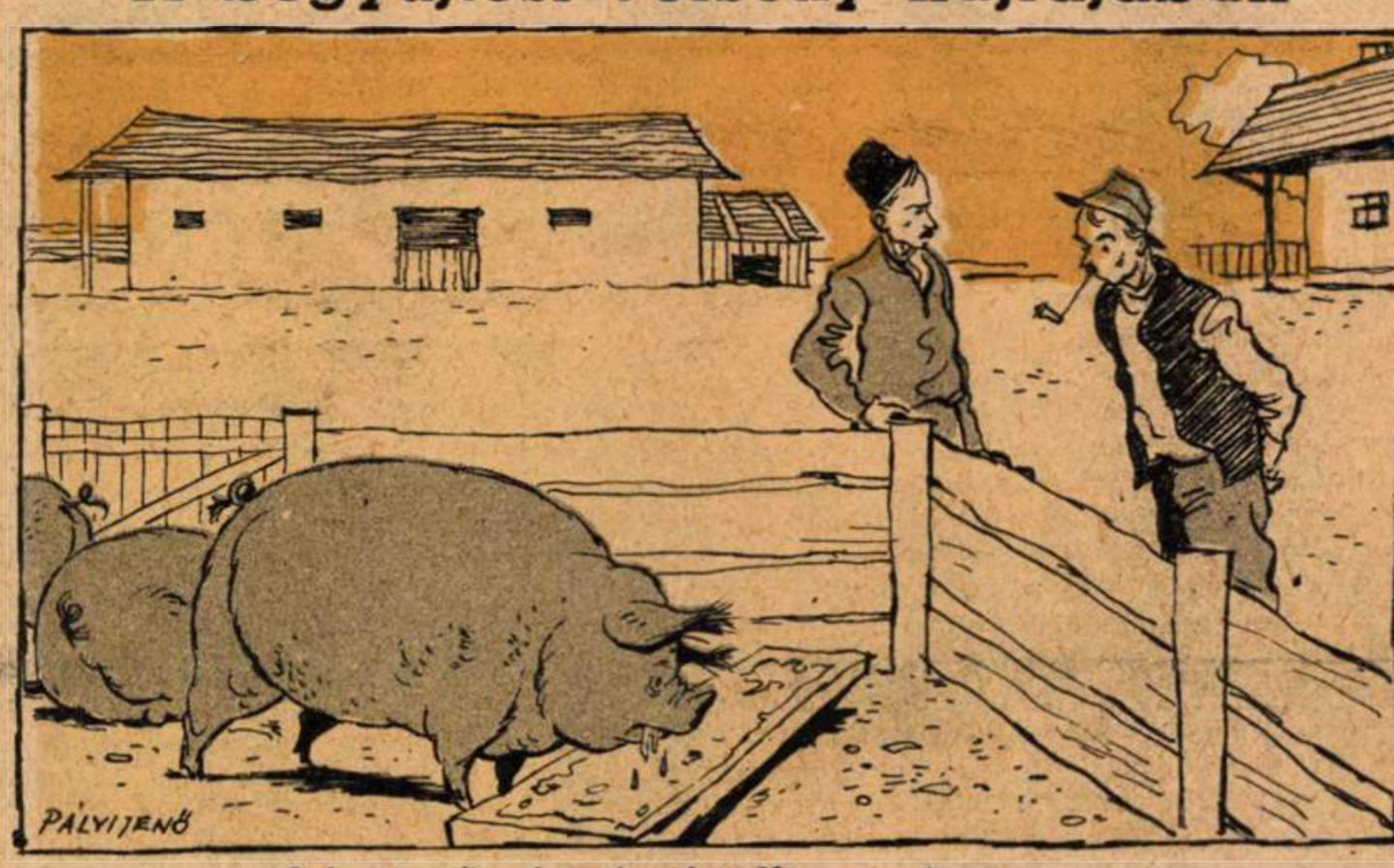

— Szép egy disznó ez komám. Mi a neve?
— Ennek? „Adósság". De holnaptól kezdve más neve lesz.
— Ugyan mi?
— „Törlesztés!"

Aminek nem szabadna lennie

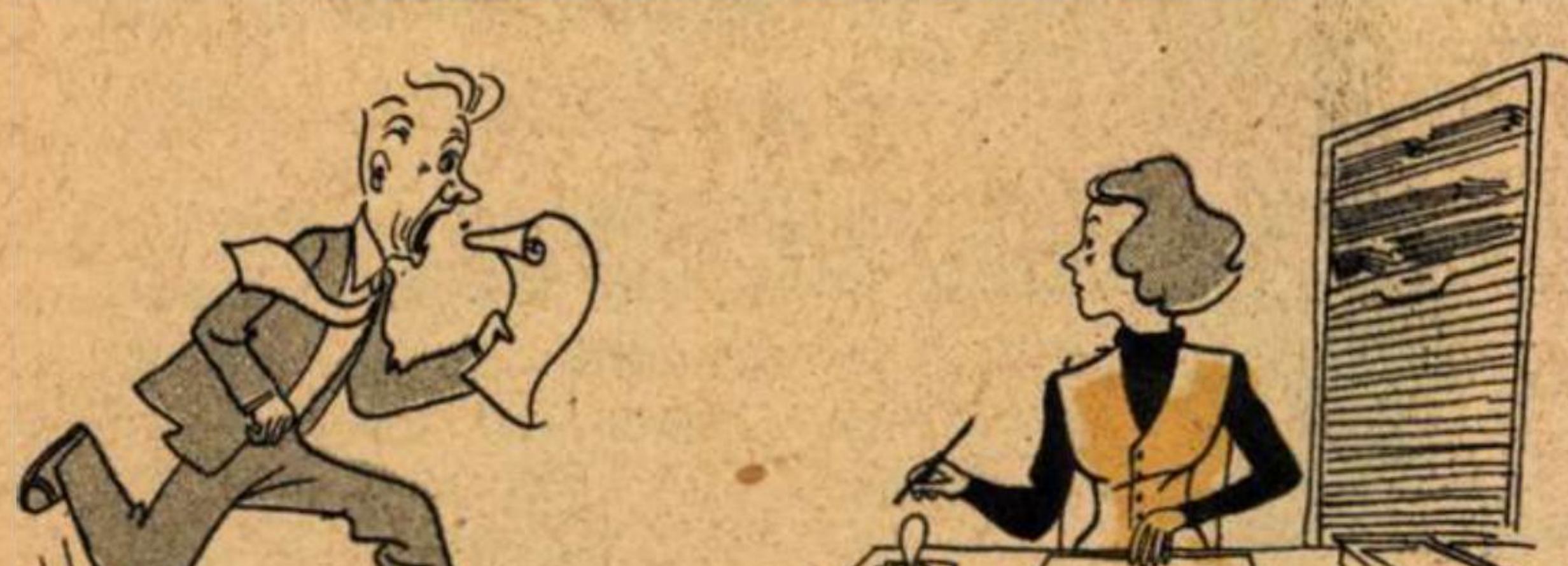

— Kérek egy vállalati kocsit nagyon sürgős ügyben!
— Egy kocsi sincs benn. Menjen villamoson.
— Annyira nem sürgős. Ráér a jövő héten.

Eisenhower törökülésben tárgyal Törökországgal

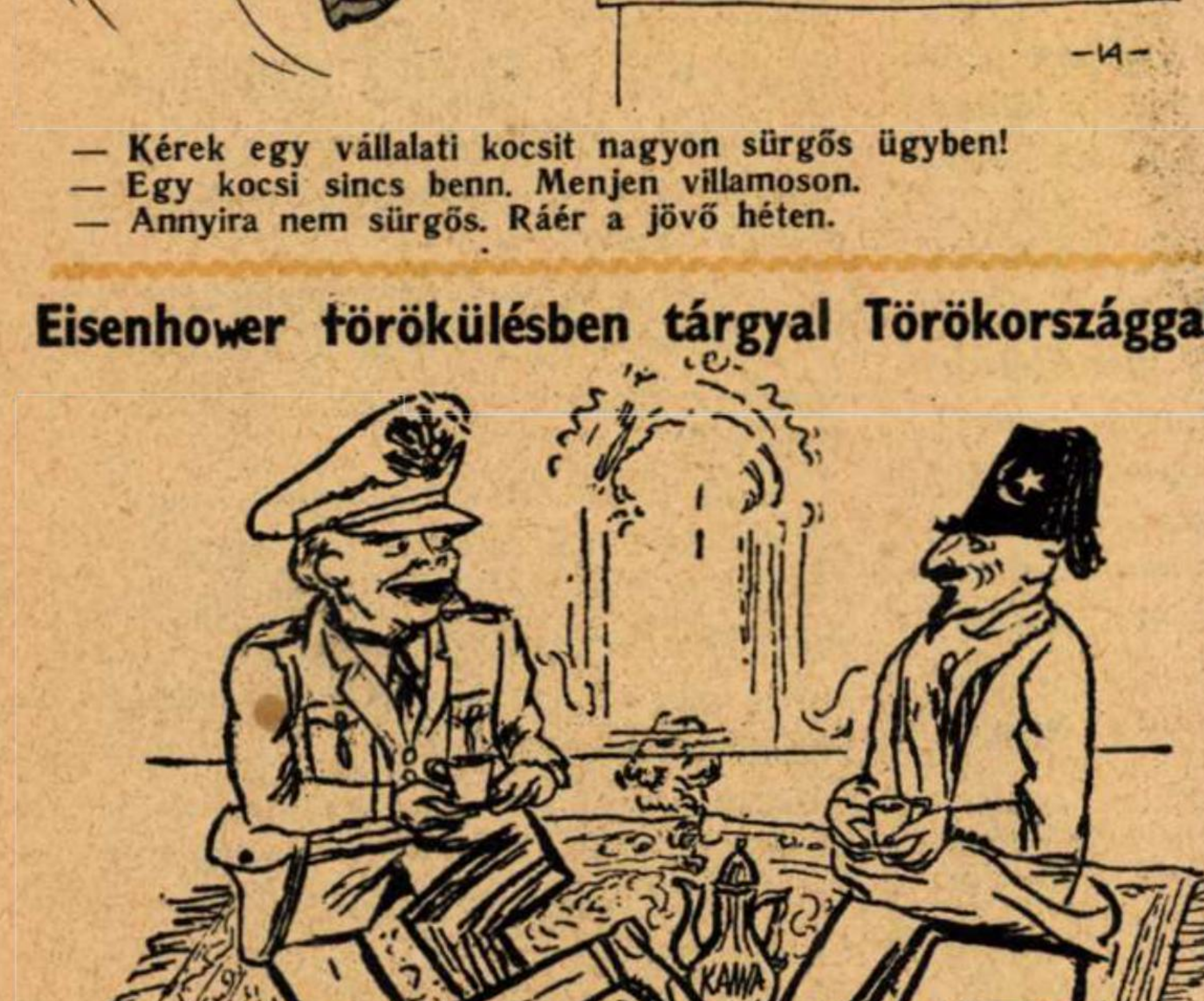

(Szpilki, Varsó)

Darvas Szilárd:

MAXÉRT MEGHALNI..

Már elöljáróban elárulom, hogy Max nem ember, hanem kutya, nyugatberlini kutya, ezt is el kell árulnom róla, mert az olvasó — még ha látná is — aligha állapithatná meg róla hovatartozását. Kutyának lenni nemzetközi foglalkozás, még akkor is, ha a szóbanforgó eb esetleg illetőségi bizonyítvánnyal rendelkezik. Én már láttam bernáthegyit, újfundlandit, pedig sem a Bernáthegyen, sem Újfundlandon nem jártam, sőt felismerem a spitz-et is, pedig a Spitzbergákról egész vékony elképzeléseim vannak.

Max tehát nyugatberlin kutya, szakmájára nézve selyempincsi s ezidőszerint érthető izgalomba lehet. Nemcsak azért, mert jön a tavasz, amely iránt emberek és kutyák egyaránt némi fogékonysággal rendelkeznek, de mert a beköszöntött évszak egyúttal ruhagondokat is jelent, ha az ember, akarom mondani a kutya ad valamit társadalmi helyzetére. Max nem öltözködhet akárhogy, lévén egy nyugatberlini gyáros hozzátartozója, akinek már külsejében is reprezentálnia kell a család jólmenő üzleti vállalkozásait.

Igenám, de mit vegyen fel Max? A nyugatnémet sajtó már beharangozta az új, elegáns kutyaruhatipusokat, amelyek közt „az esőkabáttól a sportruháig, a kéziszövésű pulovertől a posztókabátig" minden megtalálható. Nem könnyű a választás. Max elképzeli magát, amint elegáns, kétsoros zakkóban végigmegy a Ring-strassén, leereszkedő farkcsóválással viszonozva a kevésbbé kereskedelmi s épp ezért slamposabban, nem egyszer pucéran közlekedő állattársakat. De izgatja fantáziáját a sportöltöny is, hányszor hallotta már, mikor az orrát különböző öntevékeny dolgokba beleverték, hogy „ez a kis dög valósággal sportot űz a piszkolásból". Noha ez a faragatlan hangú megjegyzés kizárólag a személyzet részéről hangzott el, Max azért megjegyezte s most arra gondol, hogy nem kéne-e az ilyen atlétikai műveletekhez golfnadrágba és pulloverbe öltöznie, hogy a jelzett sportot minél stilusosabban űzhesse, esetleg újabb rekorderedményeket érve el.

Gondjai vannak Maxnak s nemcsak az öltözködés körül. A Tauentzien-strassén elegáns kutya-étterem nyilik, külön diétával a gyengegyomrú ebek részére. Ott még az étlapnak is pedigréje van s aki számit a kutya-társadalomban, megfordul naponta az előkelő világ e szórakozóhelyén, ahol a parketten csak az úri közönség piszkit.

De, ha hihet Max a nyugatnémet lapoknak (és egyedül az ilyen kutyadolgok azok, amiket el lehet hinni nekik), valamirevaló pincsi a közeljövőben csak baldachinos ágyban nyugodhat. Már tervezik is a selyemből készült mennyezetet, amely alatt, ha minden jól megy, Max nemcsak álomra hajtja a fejét, de adandó alkalommal a fajtiszta kutyák arányszámát is korrigálhatja.

Max alapjábanvéve azért nem nyugtalan. Tudja, hogy mindenben része lesz, hisz gazdái majd meghalnak érte. Majd. A valóságos meghalást ugyanis másoknak tartják fenn. Szerte a világon tömegével halnak meg az emberek ezért az édes kis kutyáért, akinek eltartási költségei hiteles adatok szerint meghaladják egy négytagú munkanélküli család havi segélyezésének költségeit. Szerte a világon millió és millió ember fizeti Max szmokingját, vérrel és verítékkel egyenlítik ki drágaköves nyakörve számláit. Szerte a világon véres rohamra mennek békés országokba hajszolt egyenruhás vadállatok. Istenért és hazáért! — kiáltják és meghalnak Maxért.

FALUBÓL – VÁROS

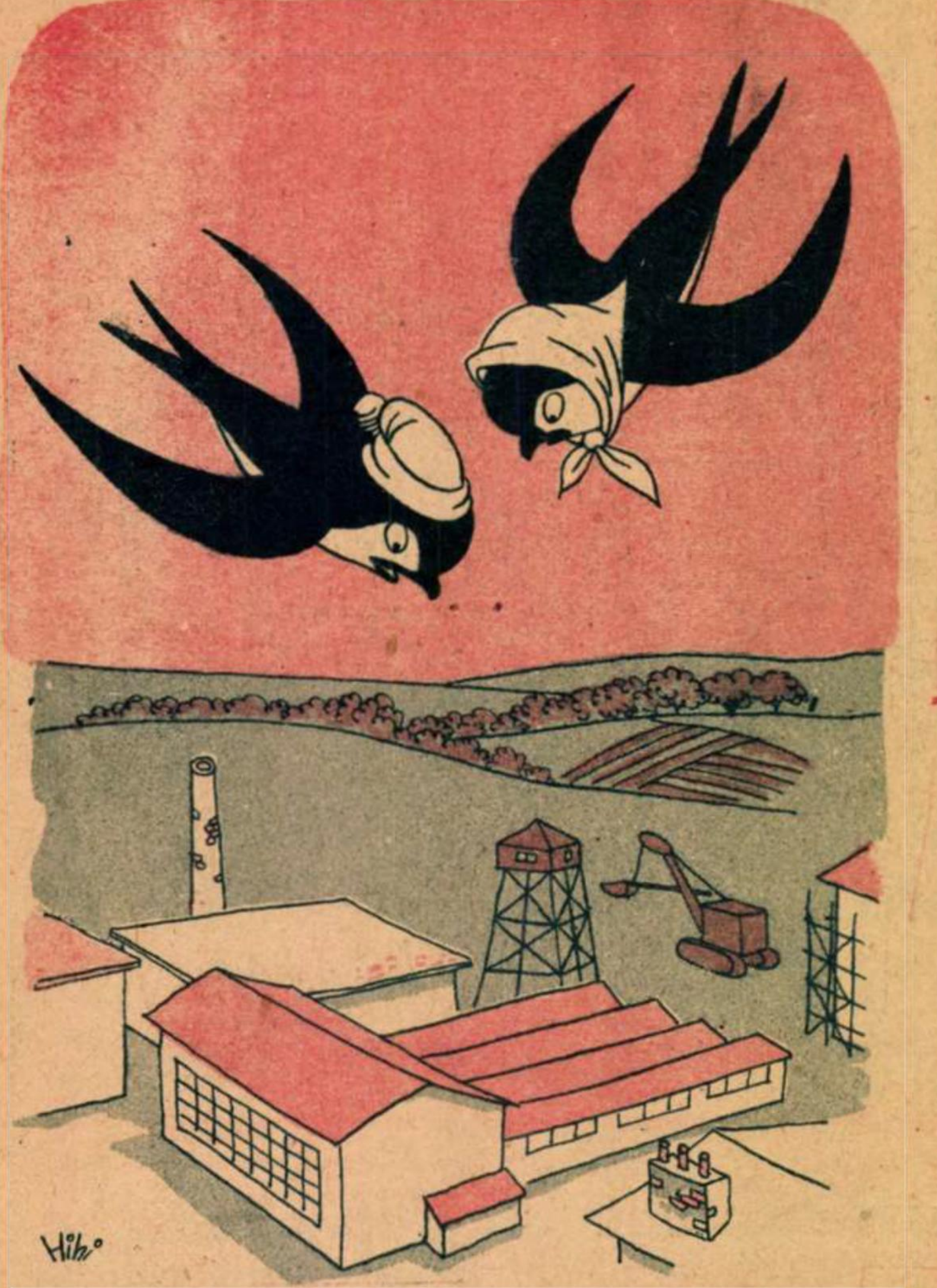

Hazatérő fecske: Pedig meg mernék rá esküdni, hogy itt volt a mi nádfödeles házikónk...

Egy amerikai őrmester a sok közül

JIM (telefonál): Hallo, New-York? Te vagy az Mary? Itt én beszélek, Jim, Franciaországból Jim, a vőlegényed... Nem Bill, a vőlegényed, – Jim, a vőlegényed. Végre! Hát itt vagyok, Franciaországban. Eleinte kicsit nehéz volt megszokni a közlekedési szabályokat. A századosom tanított rá; itt nem kell dudálni. Vagy elüti az ember a pasast, vagy nem. Mindenképp az ő baja. Tegnap is, megy előttem egy biciklista, hallja hogy jövök, de ő csak megy. No, mondom, ezt megtréfálom! Ráhajtottam. Csak nem fogok fékezni! Hogy mondod? Hogyan élünk? Sokat iszunk. Multkor a klubban eszébejutott valakinek, hogy miért törjük a saját poharainkat. Erre lementünk egy kávéházba. A tulajdonos motyogott valamit, de mi huszan voltunk. Aztán két napig alulról táplálták... Jó, mi? (Röhög.) Különben semmi. Állandóan az az érzésem, hogy a franciák nem szeretnek bennünket!

TELEFONOSKISASSZONY: Három perc! Letelt.

JIM (durván): Tovább beszélek! A parancsnokság telefonját úgyis a francia állam fizeti... Hol hagyjam abba? Hogy nem nagyon szeretnek. A századosunk azt mondja, hogy igen igaz, hogy a múltkor, ahogy megy a jeepjén, egyszercsak jön egy tömeg... itt folyton jön ilyen tömeg táblákkal, hogy hová menjünk mi, innen... A századosunk persze nem koptatja a féket, beléjük hajt... Erre, tudod mi történt? Felborították a kocsit, őt meg fejjel beletették egy kanálisba... Hát láttál már ilyet? Már tömegbe se lehet belehajtatni... Mindez azért van, mert folyton változik a francia kormány... Mit? Hogy most? Igen, most van éppen, de, tudod, hogy mennyi egy francia kormány élettartama?...

TELEFONOSKISASSZONY: Három perc! Letelt.

Fakír egy pesti cipőboltban

(Minőségi ellenőrök figyelmébe.)

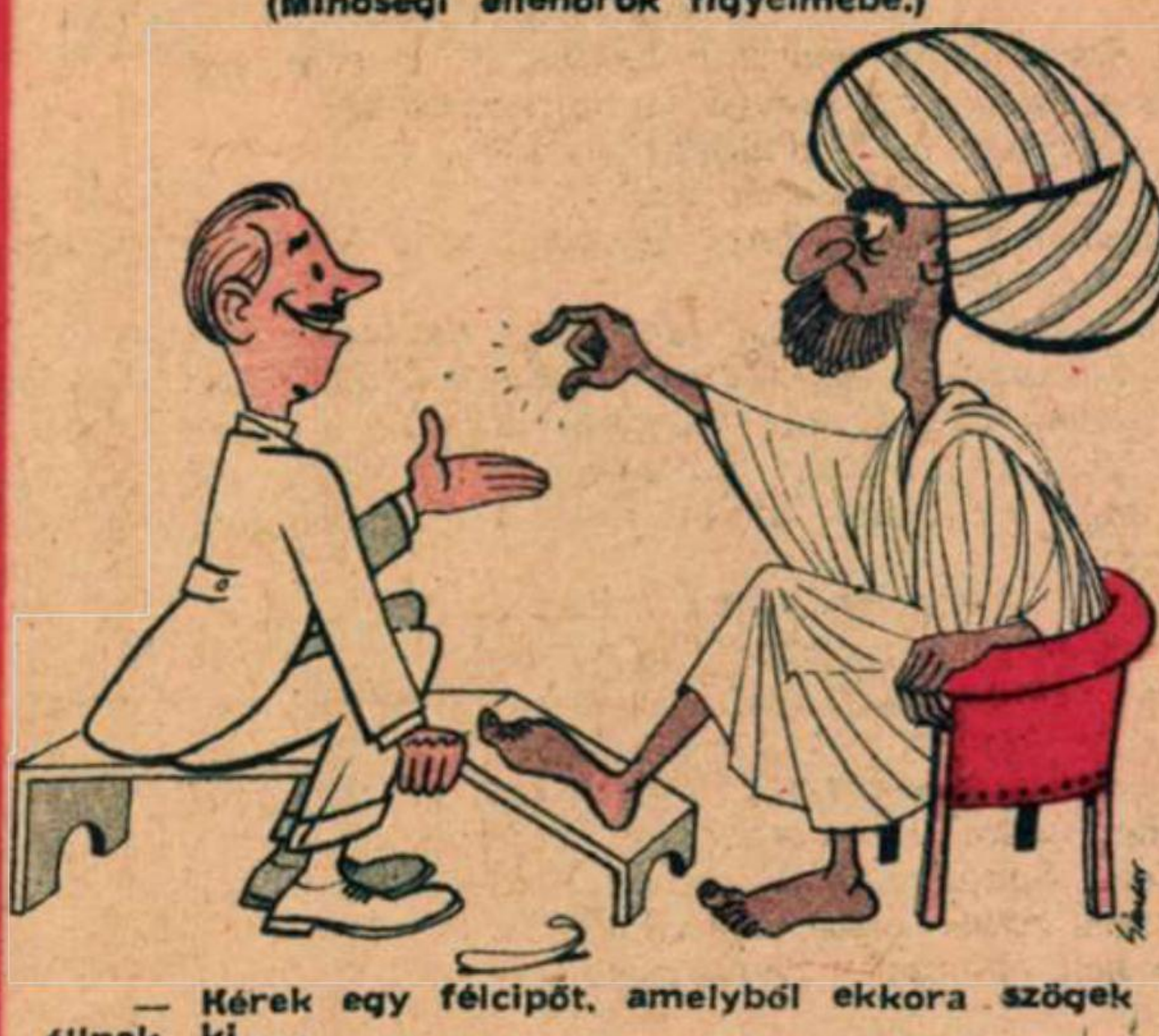

– Kérek egy félcipőt, amelyből ekkora szögek állnak ki...

– O, azt könnyű lesz találni. Csaknem minden pár meg fog felelni...

Nem vagyok azonos!

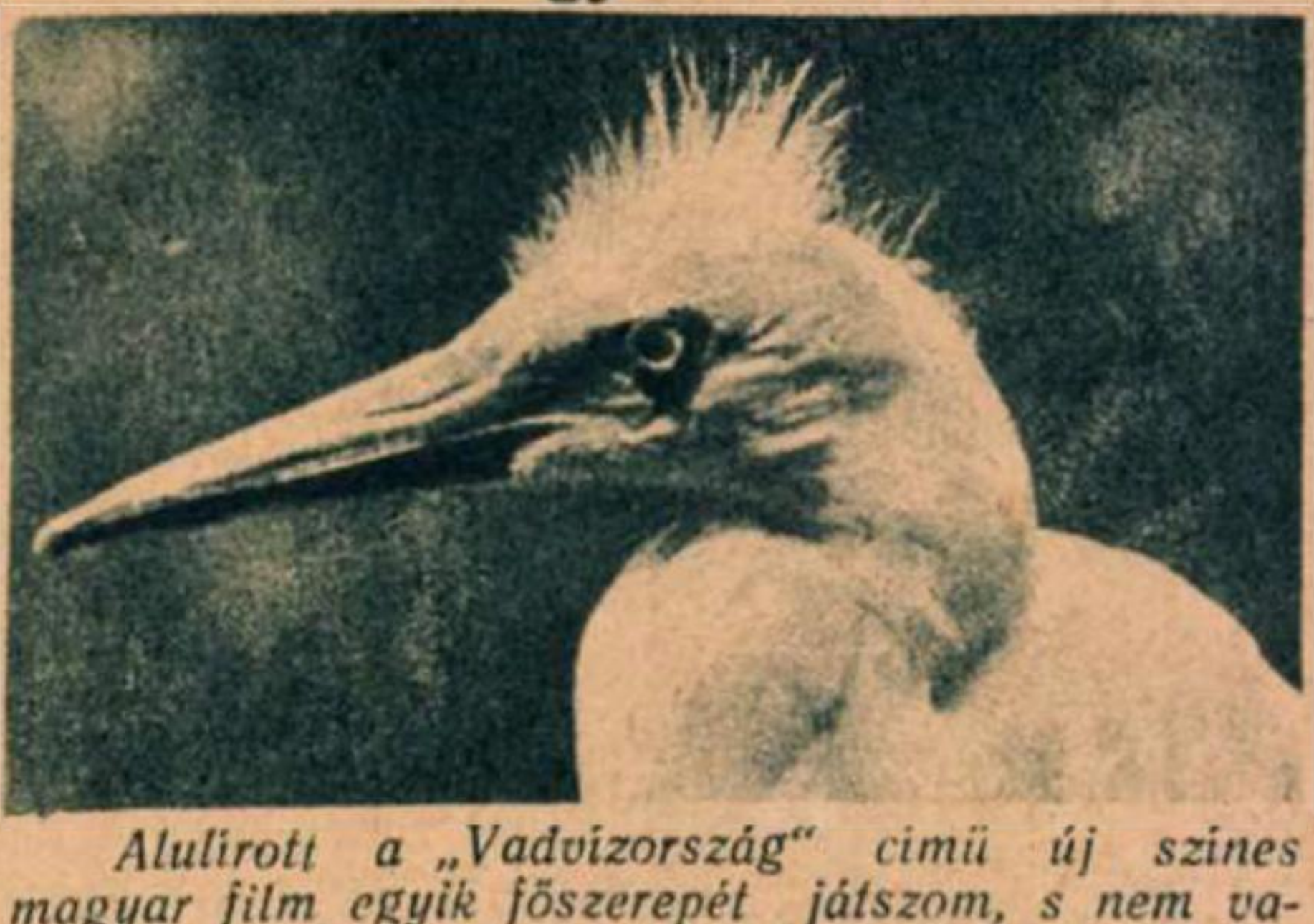

Alulírott a „Vadvizország" cimü új szines magyar film egyik főszerepét játszom, s nem vagyok azonos Trumannal, akire sajnos feltünően hasonlitok.

Nemes Kócsag.

A nyugatnémetországi amerikai megszálló hadsereg reggeli dísz-szemléje

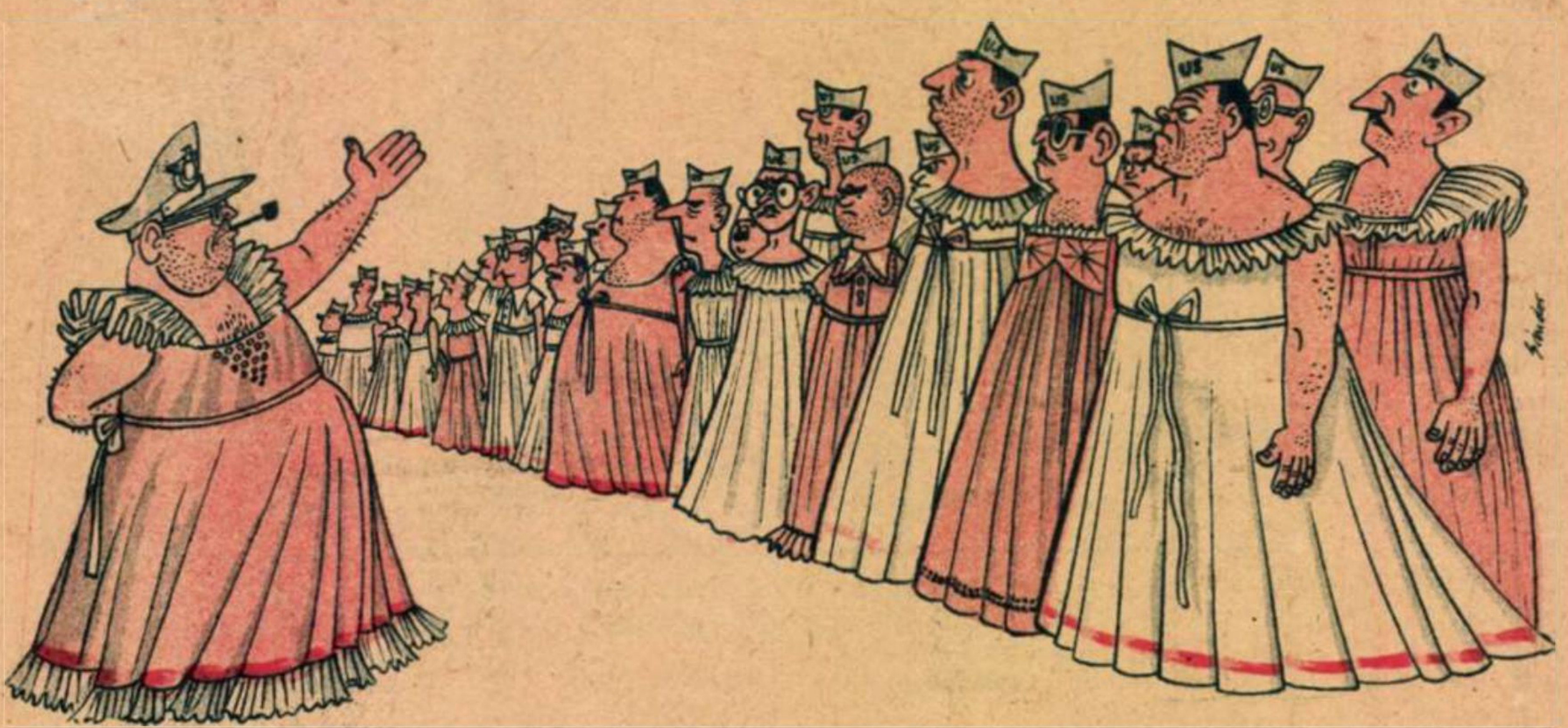

Ujsághir számol be arról, hogy a német néppel „megszállási költség" cimén az USA hadsereg 40.000 luxus-hálóinget fizettetett ki. Naiv rajzolónk elképzelése szerint így fest a dísz-szemle.

Óriáshajót kap a Balaton

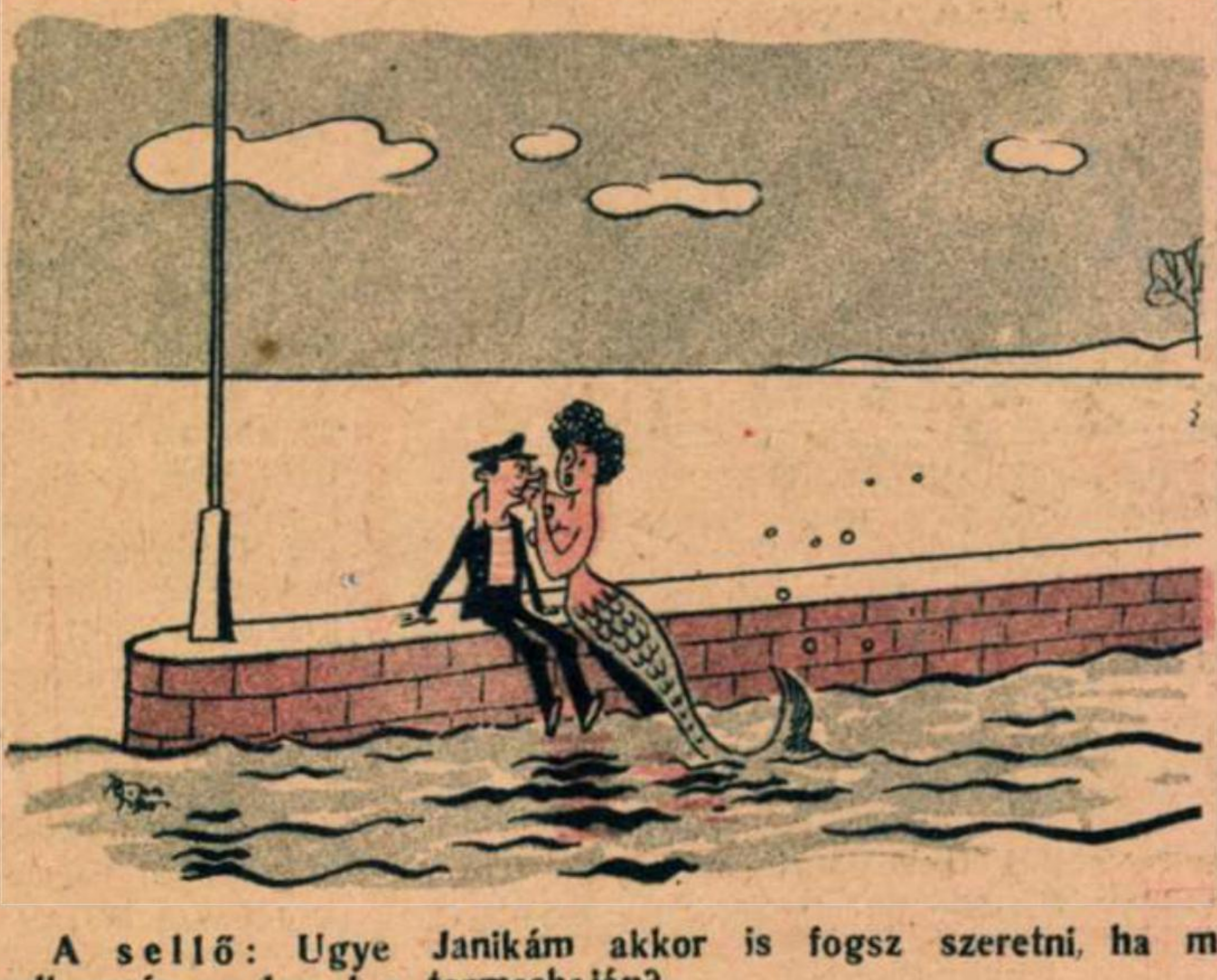

A sellő: Ugye Janikám akkor is fogsz szeretni, ha majd másodkormányos leszel a termeshajón?

Tizenhetedik Szása

Balla néni ugyanabban a házban lakik, ahol én. Meleg barátságban vagyunk, mióta egyszer a piacról hazahoztam neki egy nagy kosár almát. Balla néni tiszta fehérhajú nénike, arcán millió kis ráncocskával. Fürge kis nagyanyó, két kisunoka nagyanyója. Sokan ismerik a kerületben, mert tevékeny, oszlopos tagja a tiszteletreméltó Házbizalmi Testületnek.

Balla néni az egyik este, későn este, bezörgetett hozzánk, de kíméletlenül:

– Ki az ? – kérdezem dühösen.

– Ki az?! – felelte még dühösebben Balla néni. – A lőcsei fehér asszony!

– Mindjárt, rögtön... jövök már! – dadogtam – csak magamra kapok valamit.

– Sose szégyelje magát a bajuszlekötő miatt! – csúfondároskodott Balla néni odakünn. (Meg kell mondanom, hogy se bajuszom, se bajuszlekötőm. Lehet, hogy harminc-negyven évvel ezelőtt így csipkelődtek az ifiasszonyok.) Alighogy kinyitom az ajtót, besurran a kezem alatt Balla néni és nagy ünnepélyesen kirak az asztalomra egy fellapozott Szovjet Kultúrát. Rábámulok. Nem értem.

– Ez Szása! – Mutat a fényképre boldogan. Fogalmam sincs ki az a Szása, de dünnyögök valamit, hogy izé, nocsak-nocsak, persze-persze.

– Ez Szása!... – ismétli meg Balla néni és várakozásteljesen rámnéz. Hirtelen kigyulladt bennem az értelem lámpácskája. Balla néni újra felfedezett egy Szását. Összeszámolom az ujjamon: ez lesz a tizenhetedik Szása. Igen, pontosan a tizenhetedik. Minden évben felfedez két-három Szását a szovjet vendégek között.

Most elmesélem, – de vissza ne mondják Balla néninek, mert akkor kiüldöz a kerületből –, hogy ki az a Szása. Szásának hívtak egy szovjet kapitányt, aki negyvenöt tavaszán, azt hiszem márciusban, Balláéknál lakott és Balla néni úgy megszerette, mint a saját fiát.

Szása is szerette ezt a kis öregasszonyt, egyszer autózni is elvitte. Balla néni akkor ült először autón. Később, legalább százszor elmesélte nekem ezt az esetet, és váltig azt hajtogatta, hogy a fiakkeren való kocsizás volt csak az igazi. Hiányzott neki a lótrappolás, amire olyan jól lehetett dudorászni.

Balla néni azóta várja, várja és minden szovjet küldöttségben felfedez egy Szását. Szása volt már kolhozelnök, bányász, hegedűművész, operaénekes, biológus, pedagógus, birkózó, filmszínész, sztahanovista cipőfelsőrészkészítő és nem is tudom még micsoda. Szása volt már kövér, sovány, szakállas, szakállnélküli, szemüveges, szemüvegnélküli, zömök és magas, símahajú és göndör...

De Balla néni most megesküdött (mindig újból megesküdött), hogy ez az igazi Szása, „szégyen és gyalázat, hogy nem ismertem fel rögtön, talán azért nem, mert most nincsen szemüvege".. Mondom: negyvenötben sem volt, szemüvege nem volt, csak kis bajuszkája, ami most nincs. És miért nincs? Balla néni nem hagyja magát és bizonygatja, hogy volt szemüveg. Később elnézegettem a képet és kezdtem én is felismerni Szását. Balla néni rettentő boldog volt, hogy társra lelt bennem.

Telt-mult az idő, és Szása nem jött. Kezdett meginogni abbéli meggyőződésem, hogy ez a Szása, az igazi Szása. Meg is kérdeztem Balla nénitől: Miért nem jön az a Szása?

Balla néni védelmébe vette a tizenhetedik Szását:

– Hagyd el fiam, országos dolgokban fáradozik, nincs ideje annak vendégségbe menni... legalább is eddig nem volt.

Aztán benne állt az ujságban, hogy a küldöttség visszautazik a Szovjetunióba és látni lehetett, amint búcsút intenek a vonat ablakából...

Pár nap mulva, késő este ismét kopogtattak az ajtómon. Balla néni volt, kezében egy „Szovjet Kultúrá"-val. Közölte, hogy szovjet népi táncegyüttes érkezik hazánkba. Kérdő tekintetemre barátságosan oldalba taszajtott a könyökével:

– Te főokos, emlékszel, hogy milyen jól tudott a mi Szásánk táncolni?

Ez lesz a tizennyolcadik Szása.

Mikes György

NÉBBÜFFÉ

A Szent István-körúton baktattam az este, két fiú jön szembe, azt mondja egyik a másiknak:

— Bejössz a Népbüffébe?

— Hogyne. Megvacsorázok.

Bementek: csuda, hogy befértek, az a Népbüffé mindig teli van.

Könnyű leírni hogy: népbüffé, de kimondani annál nehezebb lenne. Nem hallottam senkitől igy ejteni, pével meg bével; meg kéne állani a szájnak a szó közepén, szünetet tartani a pé meg a bé közt, hogy mindakét betűt tisztességesen ki tudja mondani.

Ez jutott eszembe, igen, mikor az a két fiú eltűnt. Ez, hogy a gégének megvannak a maga törvényei. Nem engedik ezek a törvények, hogy a pé meg a bé betűket feltűnés nélkül egymáshoz ragasszuk. Ezt a jelenséget egy tudós gégeorvos jobban meg tudná magyarázni, mint jómagam.

Tova bandukolván, avval szórakoztam, hogy felidéztem egyéb olyan szavainkat is, amelyeket hibásan kell ejtenünk, hogy simán ki tudjuk mondani.

Hogy a pénél és bénél maradjunk, itt van a népbíróság, azt is nébbíróságnak ejtjük úgyebár, minden tiszteletünk mellett is.

És aztán próbáld meg például a babcsuszpájzt kimondani, abból meg bapcsuszpájz lesz, mire kijön a szádon. Valamint hogy bapkávé lesz a babkávéból; nem baj, éppen olyan édes marad. Olyan édes, mint a szimméz, vagyis a színméz. És mennyi más efféle fogalom gyülik itt össze, figyeld, valóságos szímpompa!

A habkő helyett azt kell mondani: hapkő, a rabkosztot pedig rapkosztnak mondjuk.

Meg kellene az ajkaidat erőltetni, hogy a labda szavát kiejtsd, de minek erőlködnél, azt mondod lapda, vagy még inkább azt, hogy lapta és megértenek.

A fogfájás jaj szörnyű, avval enyhíthetjük egy kicsit, hogy fokfájásnak mondjuk. A lápfürdő nem tudná a fokfájást mekszüntetni, de a gyötrelem alatt valami csöpp vigasztalás lehet a szekfű (szegfű) illata, ami az orrom előtt rebdes (és nem repdes, ahogy a nyelvtan előírja).

Az is jólesik közbe, hogy ott lépkednek katonásan sorakozva az úttörők, egy kis pajtás doppergéssel vezeti őket.

No, be is fejezem, megyek a Nébbüffébe rostélyost enni bapcsuszpájzzal. Szép Ernő

Faiskolában

(Többmillió facsemetét ültetnek el a fák hetében.)

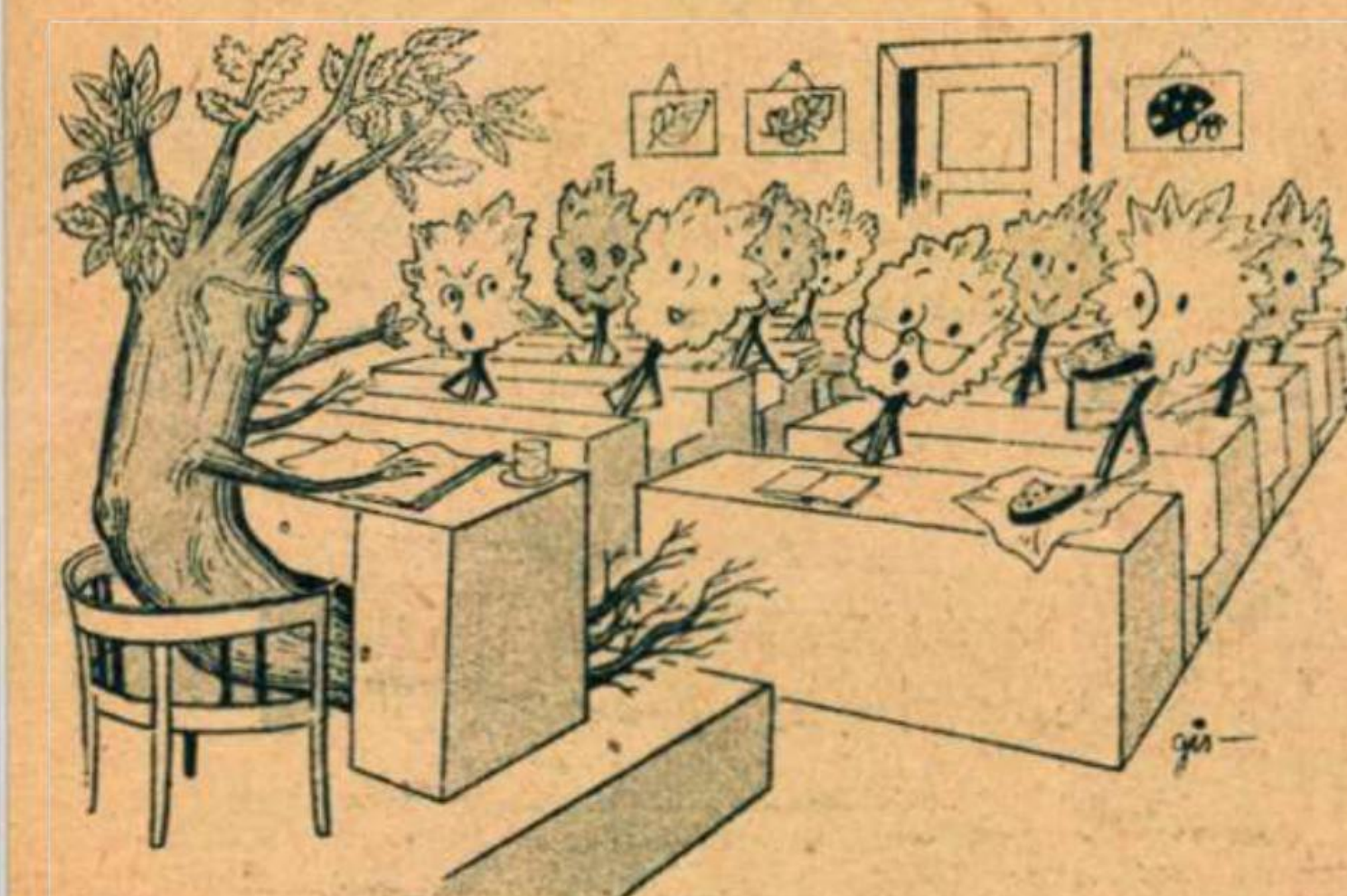

— Csemeték, ti, akik most elhagyjátok az iskolát, igyekezzetek gyökeret ereszteni az életben...

Súlyos bűn

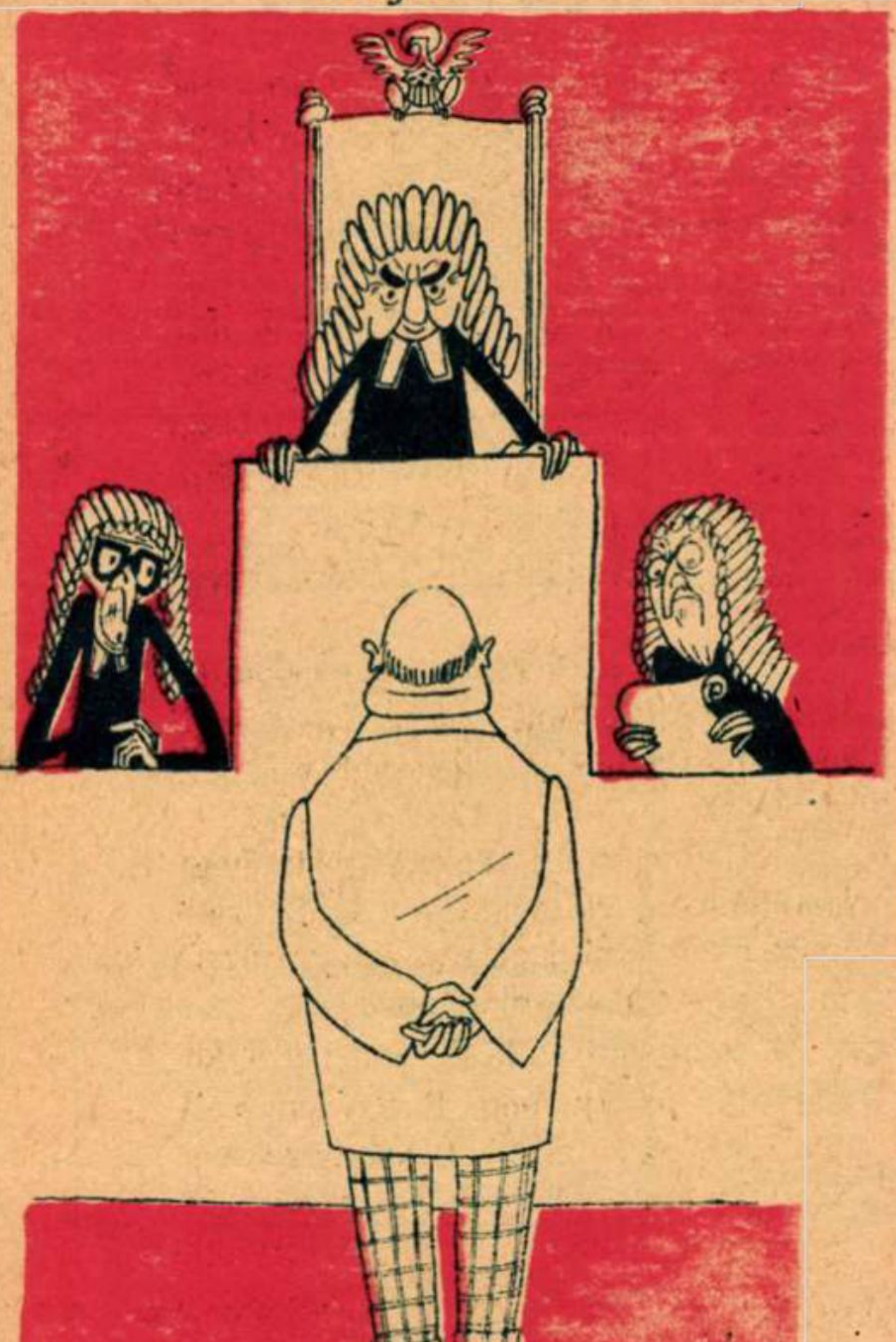

— Dr. Stokes! Beismeri, hogy pestisinjekcióval megölte a feleségét?

— Beismerem.

— Akkor hathavi börtönre ítélem, mert magáncélra használta fel a hadsereg tulajdonát.

ÁJTATOS CSELEKEDET

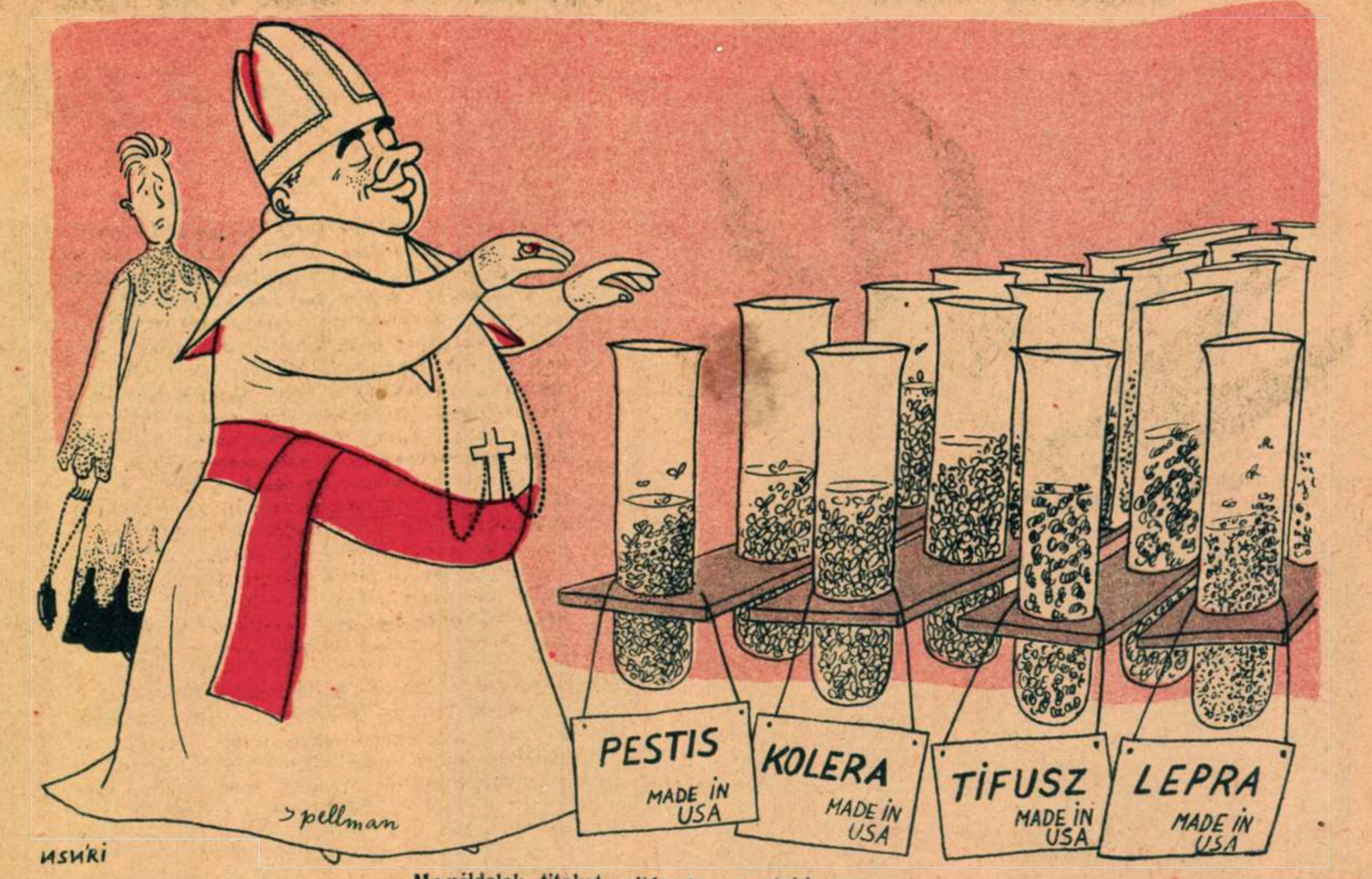

— Megáldalak titeket, vitéz fegyvereink!...

A newyorki példakép és a nyugatberlini Piszkos Fred

Legutóbb közöltük, hogy a newyorki tűzoltóság legfőbb főcsővezető parancsnoka csekély 30.000 dolláros havi mellékfixet panamázott össze. Most újabb panama bűzbombája pattant szét a newyorki városházán: az adóhivatal egyik főtisztviselőjéről derült ki a gyalázat. Helyesebben: pontosan immár nyolcadik főmunkatársát veszti el ebben az 1952-ik évben New York adóhivatala. Ezúttal Mr. Oliphant, az adóhivatal főtanácsosa és — ez a mulatságos — az adóvisszaélések ellen küzdő osztály vezetője bukott le. Am ne féltsük őt...!

Tavaly 113 panamistát vesztett el ez az egyetlen newyorki hivatal. Mindössze kettőt ítéltek el; a többit kimosdatták.

A botrányok bűzétől elfacsarodik az épérzékű, tisztességes amerikai kisemberek orra és fogcsikorgatva ismételgetik az amerikaszerte szálló mondást: „Ha egy vödör szenet lopsz, börtönbe kerülsz, — ha ellopsz egy vasútvonalat, szenátor lesz belőled!"

•

Az American Way of Life, az amerikai életforma gengszter-módszertana ihlette meg a nyugatberlini rendőrség autólopási osztályának vezetőjét, Kriminalkommissär Meyert is. Megállapodott egy nagy biztosítóvállalattal, hogy minden ellopott s általa kinyomozott és visszaszerzett gépkocsiért 300 márka jutalmat kap. Persze „rendőrszociális célokra". Ezt már értjük, úgye...

Nos, alig írta alá a ponyvaregényeken és USA-panama históriákon nevelkedett detektívfőnök a megállapodást, ugrásszerűen felszökött Berlin West-ben az ellopott autók száma. Meyer detektívfőnök, úgy is mint Piszkos Fred kapitány méltó utóda, „nyomban megkezdte a nyomozást" és „csodálatos rendőrbravúrral" órákon belül visszaszerezte az ellopott autókat. A biztosító alig győzte fizetni a jutalmakat.

S ezen csúszott el a túlbúzgó sheriff. Kollégái megirigyelték sikereit, sőt megszimatolták, még sőtebben: ki is nyomozták, öntevényen, az üzleti hátteret is és lesbe álltak. Es lecsaptak. És tettenérték. Tettenérték a berlini Piszkos Fred két szépreményű fiát, akik szakmányban lopták a kocsikat, telefonon jelentették a Herr Papa-nak, hol hagyták a zsákmányt, amelyet Meyer úr aztán nagy garral kinyomozott...

A BŰVÖS SZÉK

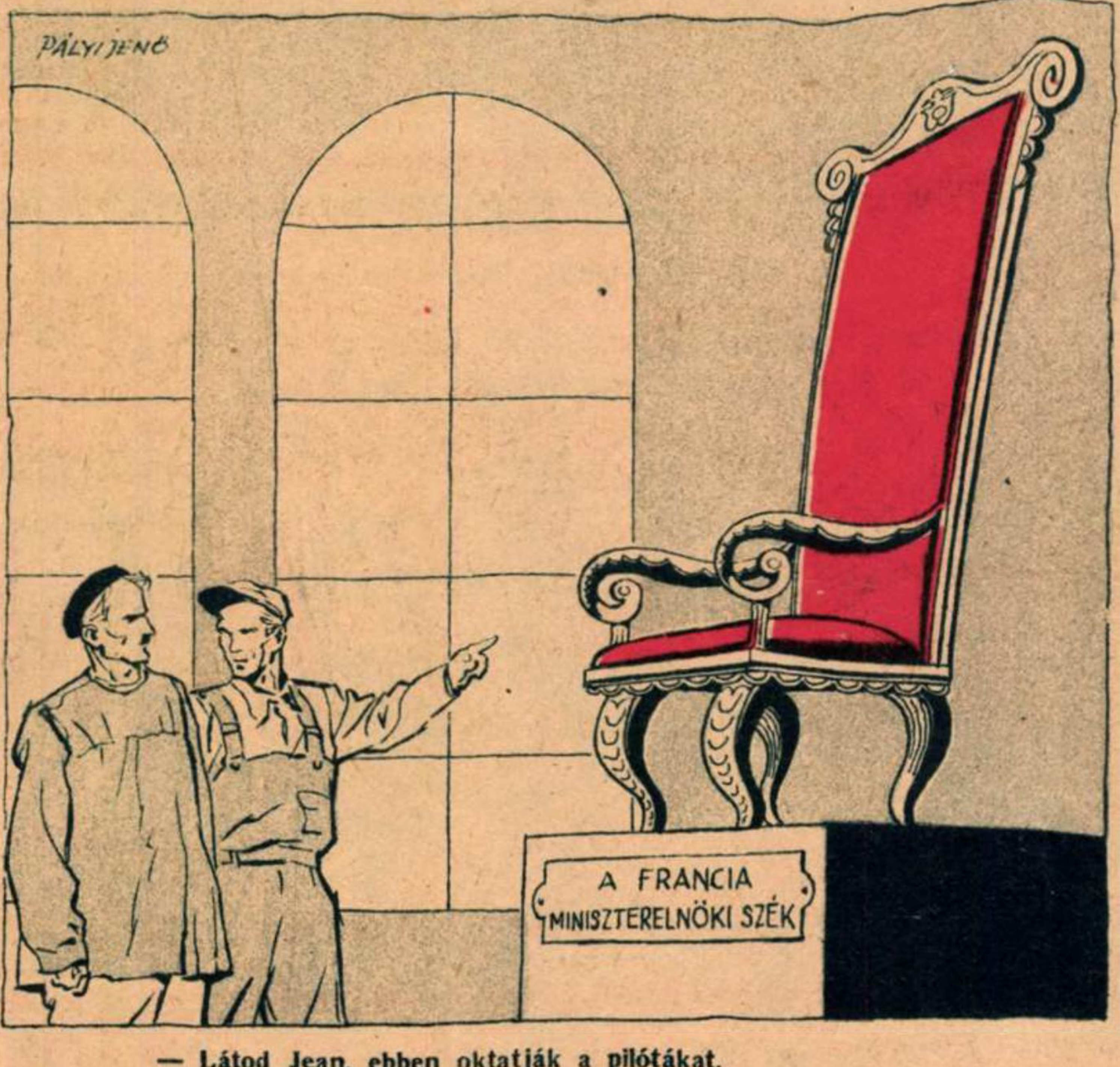

— Látod Jean, ebben oktatják a pilótákat.

— Ne bolondozz, Pierre.

— Figyeld csak meg. Aki ebbe beleül, az egy-kettőre repül.

Rendet csinálnak a franciák Tuniszban

(A tuniszi francia helytartó bebörtönöztette a tuniszi arab miniszterelnököt és többszáz arab hazafit.)

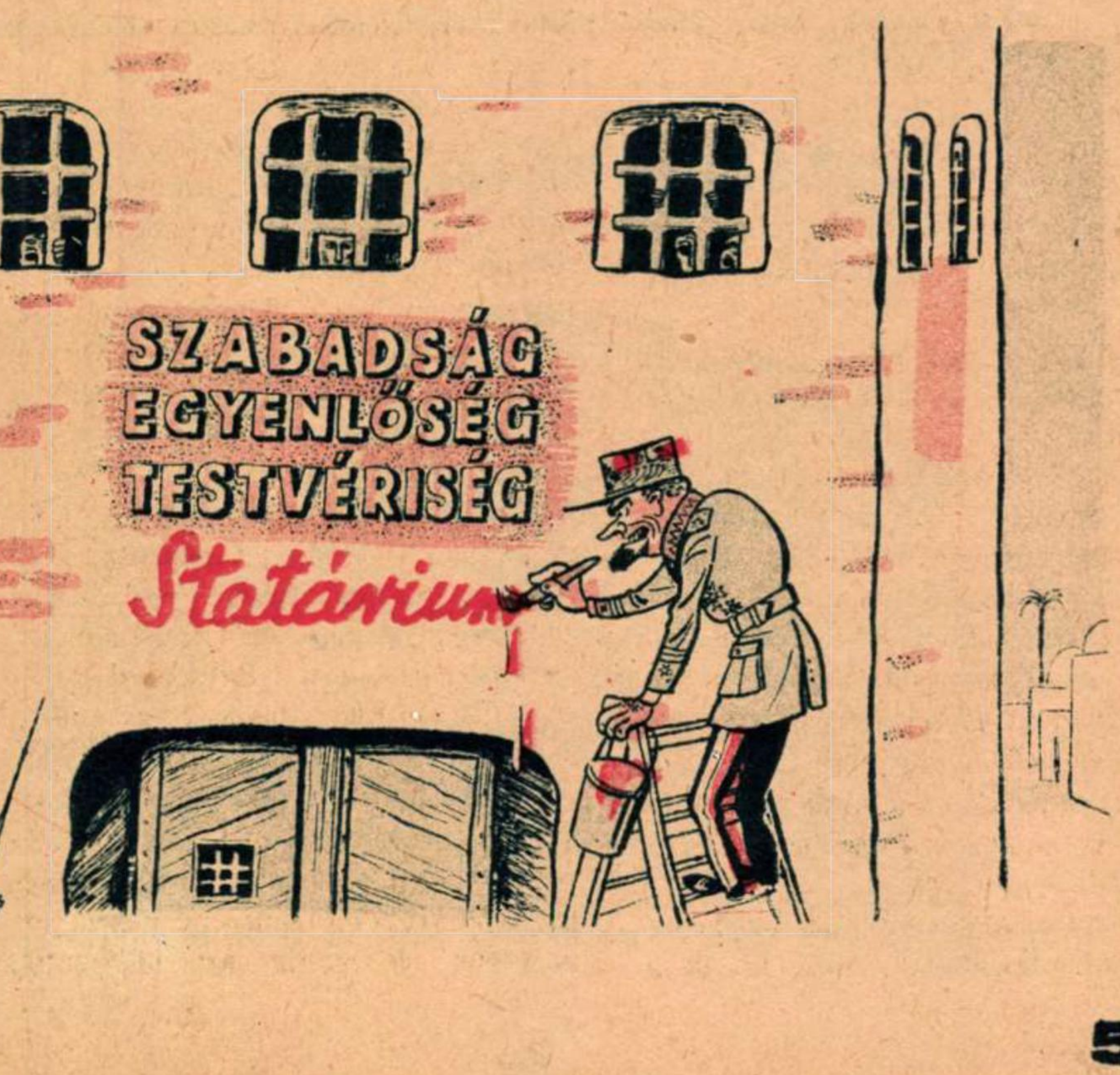

A Magyar-Szovjet Barátság képzőművészeti kiállításról

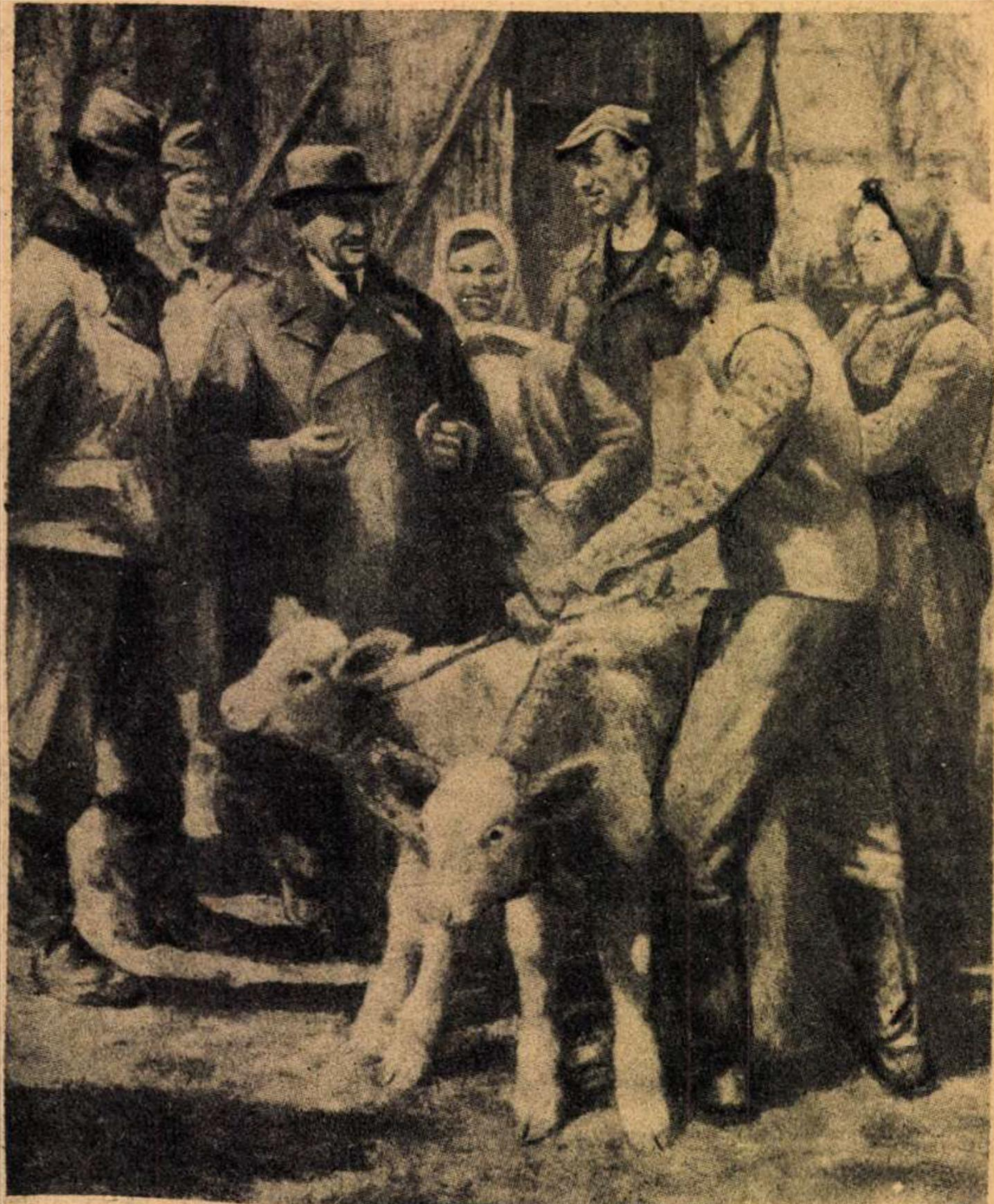

Rozs János festménye: Jegorov tanácsot ad.

Hatszáz francia és angol tőkés akar résztvenni a Szovjetunió gazdasági értekezletén

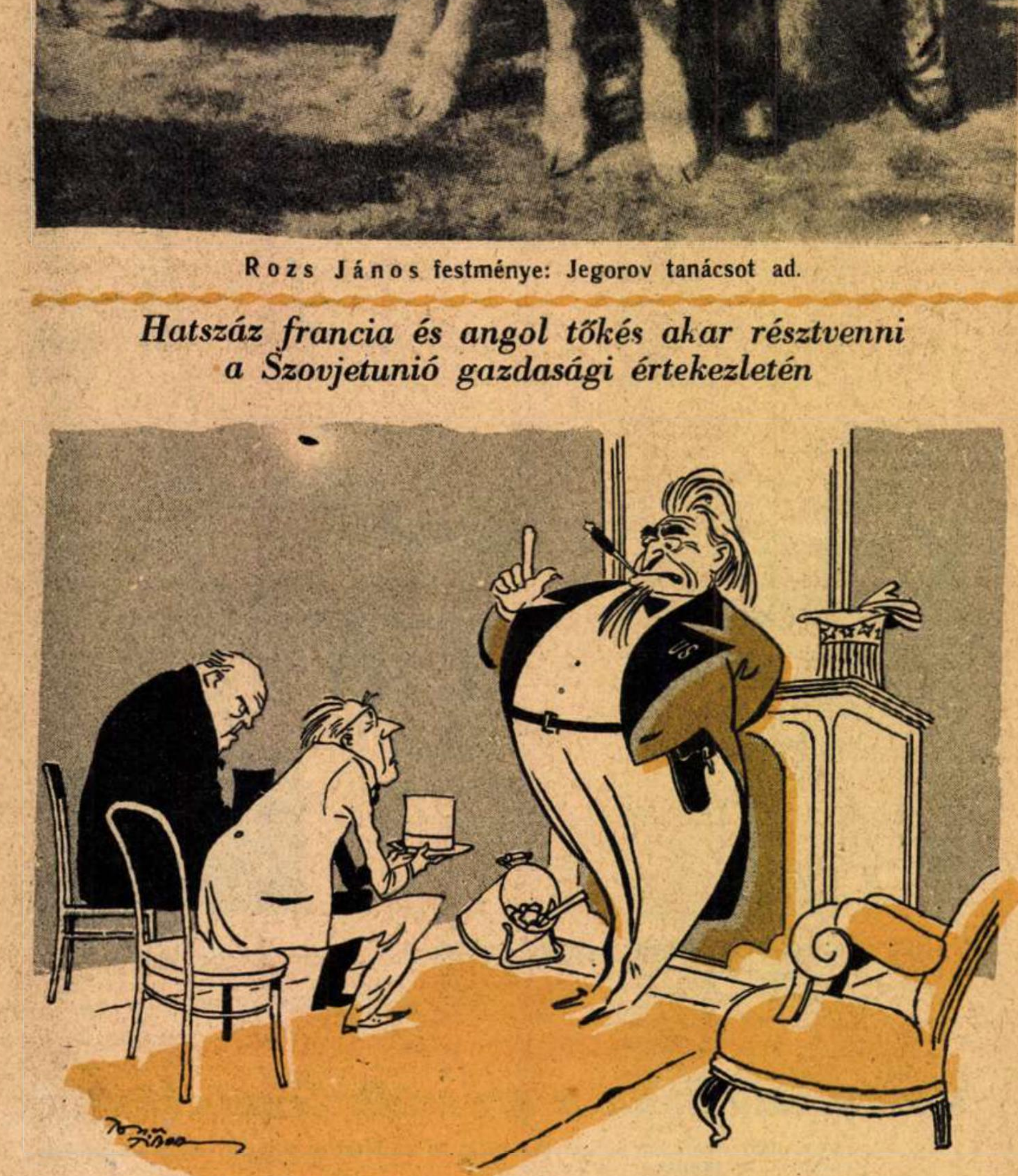

— Miért akarnak maguk Moszkvában vásárolni, mikor nálam mindent megkapnak sokkal drágábban?

A hiú rovargyűjtő

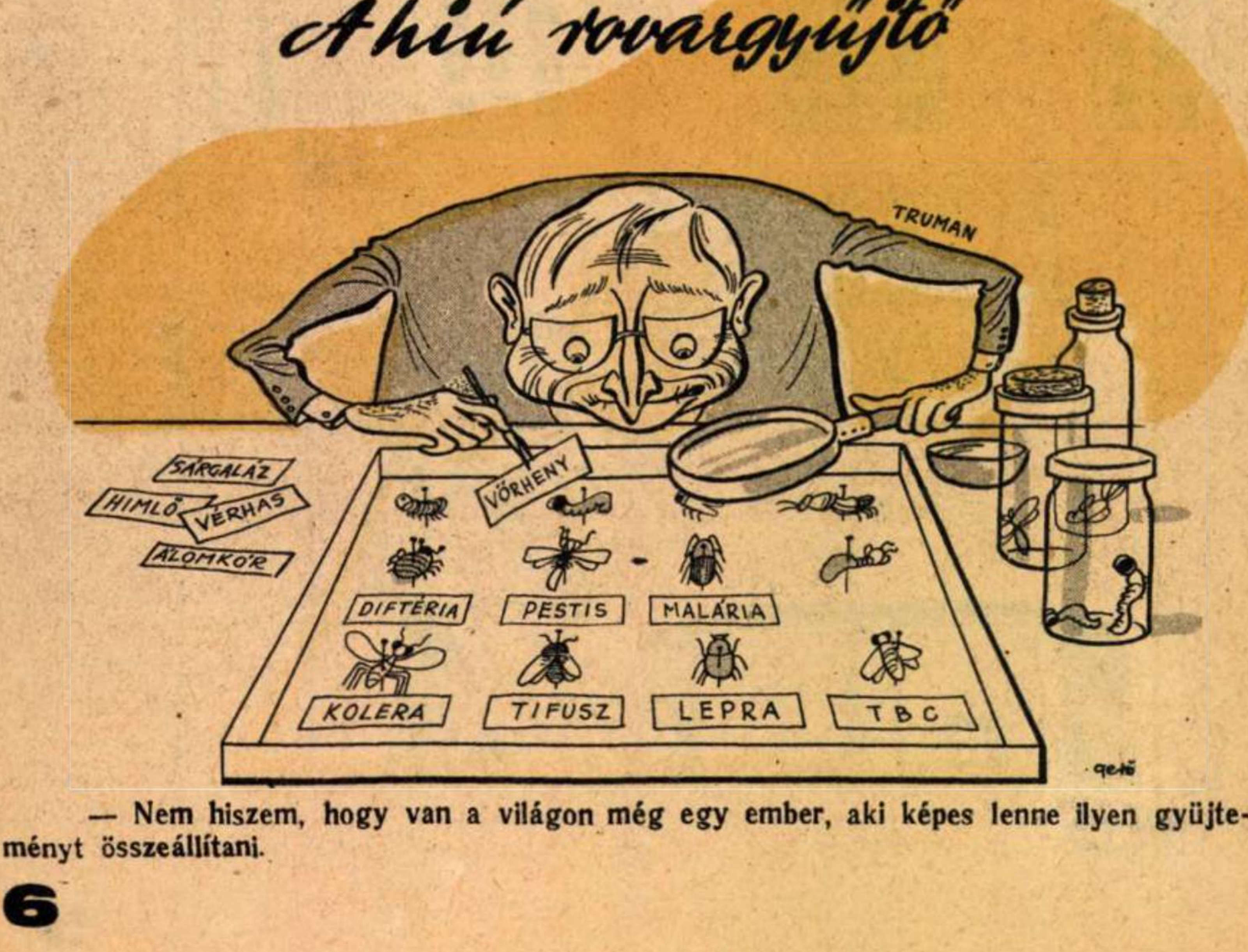

— Nem hiszem, hogy van a világon még egy ember, aki képes lenne ilyen gyüjteményt összeállítani.

LE A BÜROKRÁCIÁVAL!

Félelmetes nevezési űrlap

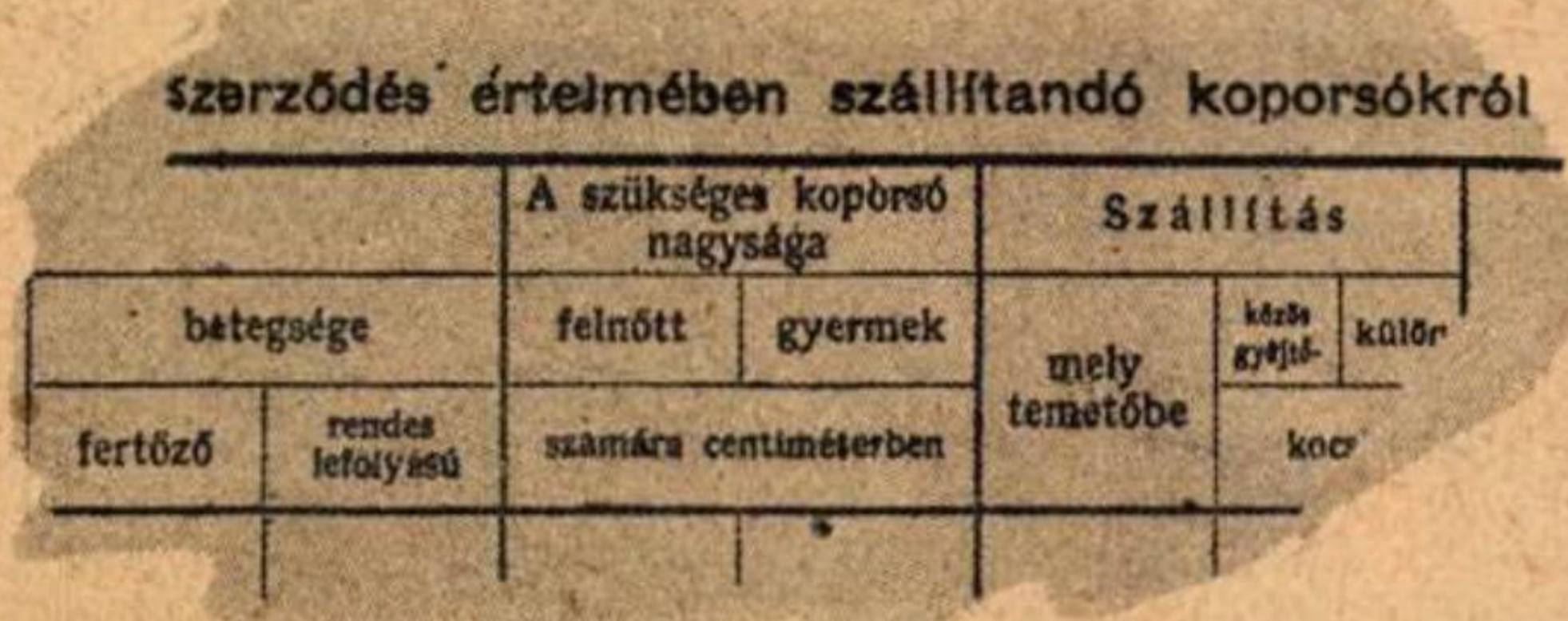

szerződés értelmében szállítandó koporsókról

		A szükséges koporsó nagysága		Szállítás		
betegsége		felnőtt	gyermek	mely temetőbe	közös gyűjtő-	külön
fertőző	rendes lefolyású	számára centiméterben			koc	

Nevezési ivet kaptunk. Felszólítottak bennünket, hogy nevezzünk a motoros terep- és túraversenyre. Bátor motorversenyzők vagyunk, de azért egy kicsit elsápadtunk, amikor a mellékelt hivatalos nevezési ív második oldalát megpillantottuk. Valószínűnek tartjuk, papírtakarékossági akcióról van szó. Ezt helyeseljük! Mi is takarékoskodunk a papírral, de nem olyan ijesztő módon, mint a Testnevelési és Sportbizottság. Ugyanis a nevezési ívet egy megrendelőlevél hátlapjára nyomtatták.

Lássuk csak, milyen megrendelőlevél ez? Koporsó-megrendelőlevél! A motorversenyre nevező sporttárs elolvashatja rajta, hogy Budapest székesfőváros kerületének elöljárója és tisztiorvosa milyen fertőző, vagy rendes lefolyású halálesetet állapított meg, hány centiméter legyen a szükséges koporsó, mely temetőbe szállítsák a halottat és, azt is megtudhatja, hogy ezt a szállítást közös halottaskocsin vagy külön kocsin végezhetik-e?

Van a megrendelőlevélnek egy megjegyzési rovata is. Ebbe mi jegyezzük bele, hogy tréfának ízléstelen volt a nevezési íveknek ilyen nyomtatványon való felhasználása, ha pedig nem tréfa volt, akkor gondatlanságból sokszorosították az íveket erre a nyomtatványra.

Egy motorkerékpárversenyző.

Beteg vagyok, vagy egészséges?

Ötvenhat éves vagyok és huszonkilenc évig dolgoztam a fővárosi villamosvállalatnál. A múlt évben megbetegedtem és egy évig voltam betegállományban. Egy év mulva az orvos egészségesnek nyilvánított. A vállalatnál felmondtak azon a címen, hogy betegségem egy évnél tovább tartott. Munkakönyvemet is visszaadták. Nyugdíjat kértem, de két indokkal is megtagadták: munkaképes vagyok és nem töltöttem be a hatvanadik életévemet.

Így most három hónapja minden jövedelem nélkül állok. Az SZTK szerint munkaképes vagyok. Munkahelyemen betegnek nyilvánítanak. Most igazán nem tudom, hogy egészséges vagyok-e, vagy beteg? Március 20-án másodfokon tárgyalták felebbezésemet, de az eredményről még nem értesítettek. Az elsőfokú bizottság annakidején hét hét mulva küldte el az elutasító végzést. Most is attól félek, hogy közel két hónapig tart, amig megtudom, hogy március 20-án mi történt ügyemben. Szeretném tudni, hogy egészséges vagyok-e és akkor miért nem vesznek vissza munkahelyemre, ha pedig beteg vagyok, miért nem kapok nyugdíjat?

Petrényi Károly
XVIII. Kossuth L.-u. 188

Így könnyű győzni!

A Vasas röplabda-szakosztálya „EMAG“ Sportkörének tagjai vagyunk. Március 2-án délután 4 órakor röplabdamérkőzésünk volt. Két sporttársunk sürgős munkát kapott és nem tudott eljönni, ezért két idősebb kartársunk vállalta a játékot. A tartalékok — meglett koruk miatt — lassan öltözködtek és így történhetett, hogy négy óra helyett 4 óra 1 perckor, tehát egyperces késéssel futottak ki a pályára.

A játékszabályok értelmében az a csapat, amely elkésik — akár egy perccel is — elveszítheti a meccset. Ellenfelünk, a „Zrinyi“ szívesen játszott volna ellenünk. Legnagyobb csodálkozásunkra azonban a „Zrinyi“ intézője az egyperces késésre való tekintettel nem engedte csapatát kiállani ellenünk.

Így vesztettük el a mérkőzést. Az eset szépséghibája, hogy az intéző, aki azzal érvelt, hogy nekik sürgősen vissza kell menniök, barátságos mérkőzésre hívta ki az utánunk következő csapatot. Tehát, miután megszerezte a két pontot csapata számára, már volt ideje barátságos meccset játszani.

Elveszítettük a két pontot, de ez nem fáj nekünk, mert a bajnokságot már megnyertük. Minket csak az bánt, hogy egy kitűnő együttes sportszerűen gondolkodó játékosai nem állhattak ki ellenünk mert intézőjük mindenáron két pontot akart szerezni.

A Vasas röplabda-szakosztálya
EMAG Sportkörének tagjai

Petróleum ég a Szállás-utcában

A Szállás-utca 32-34. számú házban lakunk. Eben a X. kerületi házban van villanyvezeték, a legtöbb lakásban már kigyulladt régen a fény. Hét lakásban azonban még mindig petróleumlámpa füstöl. Szemünk állandóan fáj a megerőltetéstől és gyermekeink sem tudnak tanulni rendesen. Hosszabb ideje kérjük, hogy vezessék be a villanyt ebbe a hét lakásba is, de nem történt semmi az ügyben. Pedig könnyű munka lenne, hiszen a ház már régebben bekapcsolódott az áramszolgáltatásba.

Özv. Tóth Imréné,
a Gázművek dolgozója.

Az érdekeltek hozzászólnak

A „Találja ki“ akcióval kapcsolatos panasz nem minket illet. A díjak kiosztását és elküldését nem a MOKÉP, hanem a Fővárosi Mozgóképszínházak Egyesülete (V., Városház-u. 9-11.) intézi.

*

A Ludas Matyi tehát nem a MOKÉP-et, hanem a FÖMÉ-t kérdezi: miért késik a díjak kiosztása?

Adják a szeget külön csomagolásban

Március 25-én reggel háromnegyedhét órakor a Kőbányai-úti 10424-es KÖZÉRT-ben felvágottat vásároltam. Amikor beleharaptam a húsba, két centiméter hosszú és 3 milliméter vastagságú rozsdás szöget találtam benne. Szerencsére nem nyeltem le. Kérem a KÖZÉRT-et, illetőleg a felvágottat előállító gyárat, hogy legközelebb külön csomagolásban adja a szeget. Inkább azt is megfizetem.

Majoros Jánosné,
a Fémtömegcikk Művek dolgozója.

Ludas Matyi elintézte

A Ludas Matyi január 31-i számában „Fejpörkölt orrkarikával“ című közleményével kapcsolatban vizsgálatot indítottak és a Vörös Csillag konyha öt dolgozóját megbüntették.

Belkereskedelmi Minisztérium
Sajtócsoport.

Köszönjük ügyünk elintézését. A cikk megjelenése után 55 mázsa fára kaptunk gyors kiutalást.

A Véméndi Földművesszövetkezet
dolgozói.

A Ludas Matyi „kenyér, fogkefe, gyufa“ címen három panaszt közölt közös címen. Megírtuk, hogy Bene József két fogkeféje az első használatkor tönkrement, hogy egyik olvasónk gyufaskatulyájában mindössze tíz jó gyufaszál volt és hogy az alsótengődi állami gazdaságban fekete, saltos, keserű kenyeret kaptak a dolgozók a tabi sütőüzemtől.

A Kefe- és Seprőipari Egyesülés a tönkrement fogkefék helyett két új fogkefét küldött olvasónknak azzal a megjegyzéssel, hogy a fogkefe nyelét nem szabad forró vízbe tenni. A tabi péküzem beismerte, hogy rossz kenyeret sütött. Ígéretet tettek, hogy ezentúl kitűnő ízű félfehér kenyeret adnak a dolgozóknak és mintát is küldtek a jó kenyérből.

A gyufára vonatkozó panaszra nem kaptunk választ.. Ezúton sürgetjük meg!

Ludas Matyi
Főszerkesztő: GÁBOR ANDOR
Felelős szerkesztő: GÁDOR BÉLA
Szerkesztő: TABI LÁSZLÓ
A kiadásért felel:
a Lapkiadó Vállalat igazgatója
Szerkesztőség: VII., Lenin-krt. 9-11.
Telefon: 222-271. 221-293.
Kiadóhivatal: VII., Lenin-krt 9—11
Telefon: 221-285
Hirdetési osztály:
VII., Lenin-körút 9—11.
Telefon: 221—285.
Terjeszti: Posta Központi Hírlap Iroda O. V. Előfizetés, személyes ügyfélszolgálat: V., József nádor-tér 1. Telefon: 183-022, 180-850.
Budapesti Szikra Nyomda,
V., Honvéd-utca 10
Felelős vezető: Radnóti Károly

Megdöglött a cipőm . . .

Apám, az akkori daliás időknek megfelelően, már negyvenötéves korában elérte, hogy kétoldali tüdőcsúcshurutján kívül egy szál gatyát, két sovány libát és két pendelyes legénykét magáénak mondhatott. Az egyéni tulajdon eme kézzelfogható felhalmozódása igen nagy mértékben megnehezítette a szülői közösség által összekotort földi javak igazságos elosztását. Minden ruhadarabot vagy cipőt, ami a házhoz került, a legrózsásabb viszonyok között is legalább hathónapos kötelező böjttel szoktunk megünnepelni. Ünnepeink tehát, ha nem is voltak gyakoriak, de hosszúságukból manapság legalább három francia kormány uralkodási ideje bőségesen kitellene. Ilyen hosszú lejáratú ünnep volt kialakulóban akkor is, amikor életem első pár cipőjének szükségességét apám a következőképpen indokolta meg:

— A kisebbik gyereknek pedig cipő kell, ha a fene fenét eszik is!...

Közel harminc év távlatából arra már nem emlékszem, hogy a fene abban az időben tényleg fenét evett volna, de arra pontosan emlékszem, hogy mi a cipő érdekében hosszú hónapokon keresztül babot ettünk. De a cipőt ez az áldozat egy lépéssel sem hozta közelebb a lábamhoz. Valószínűleg jó orra volt és idejében megérezte, hogy babra megy a játék. Apám, hogy a szülői tekintélyen csorba ne essék, eredeti javaslatát változtatással újra a család plénuma elé terjesztette:

— A kisebbik gyereknek pedig cipő kell, ha a fene libát eszik is!...

Bár a fene ebben a javaslatban is szerepelt, a cipőkérdés már teljes súlyával a valóságra, a meglévő libára nehezedett. A dolog így már egyszerűnek látszott. Megvoltam én, akinek cipő kellett és megvolt a liba, aminek cipővé kellett volna válnia. De ahhoz, hogy a sovány liba a cipőárányi súlyhatárt elérje, három dolog kellett: kukorica, kukorica, kukorica. Újabb akadály. Ha ezt is sikerül lekoplalnunk, menthetetlenül meglesz a cipő.

— Csak semmi csüggedés — mondotta apám — ez is meglesz.

Meglett a kukorica és ment minden, mint a karikacsapás. A liba szemmelláthatóan gyarapodott egészen addig, amíg a takarékossági szempontokra való tekintettel mi is rá nem tértünk a kukoricafélességek fogyasztására. Ez nagy hiba volt. Mert libánk ahelyett, hogy magára szedte volna a cipőrevalót, állandóan fogyott. És egy reggel, amikor a cipőmmel szemben vállalt hivatását teljesítenie kellett volna, apám megsimogatta a fejemet és szomorúan így szólt:

— Fiam, ezen már én sem segíthetek, a cipőd megdöglött...

Bernáth Ede

„Véletlenül történt . . ."

A Páristól 50 kilométerre lévő Melun peremvárosban Zarafoss amerikai káplár halálra gázolta Alfred Gadois francia munkást. Szemtanuk bizonyítják, hogy az amerikai megszálló hadsereg gengsztergépkocsivezetője előre megfontolt szándékkal követte el a gyilkosságot.

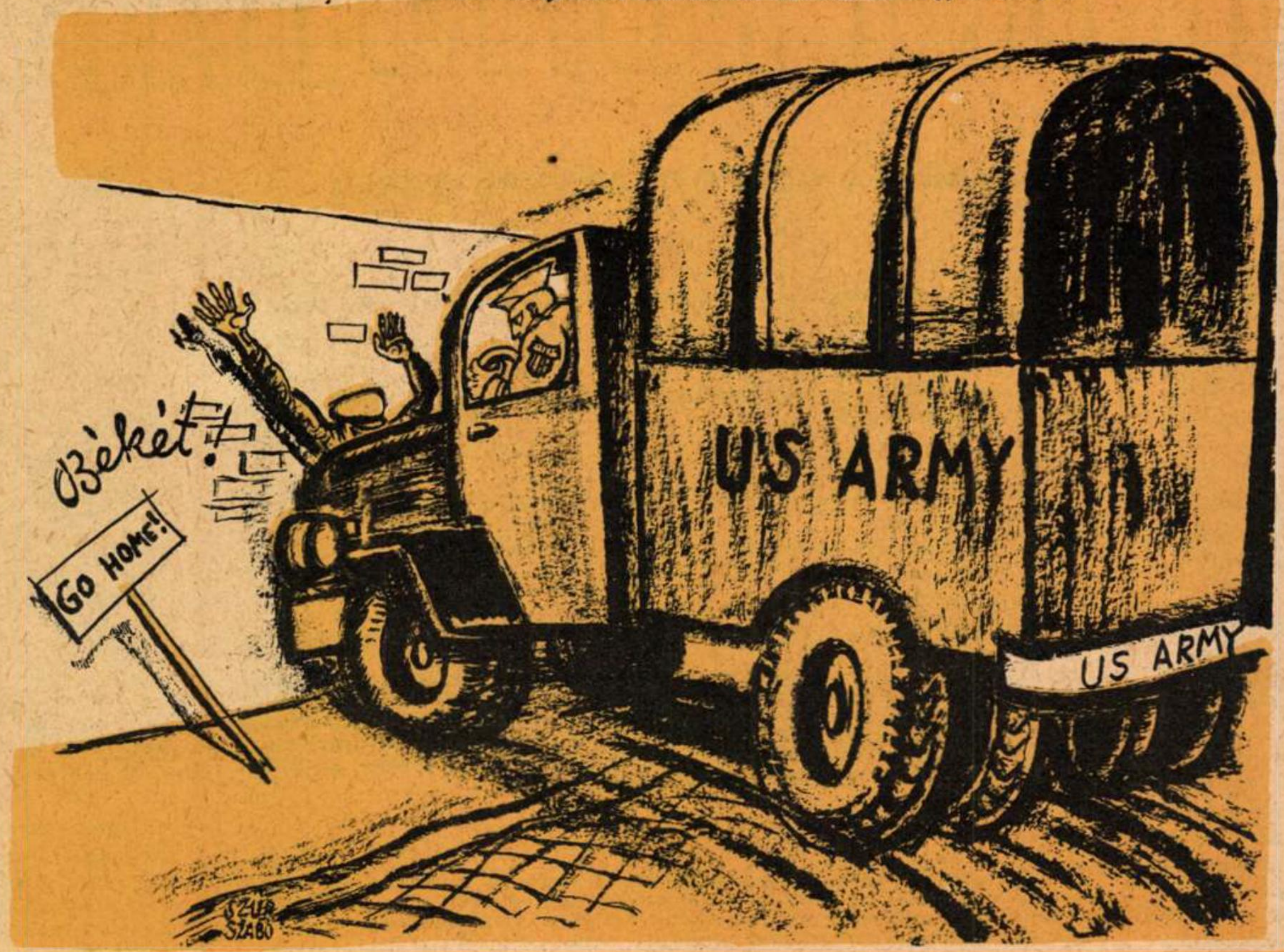

Bacillus-felháborodás

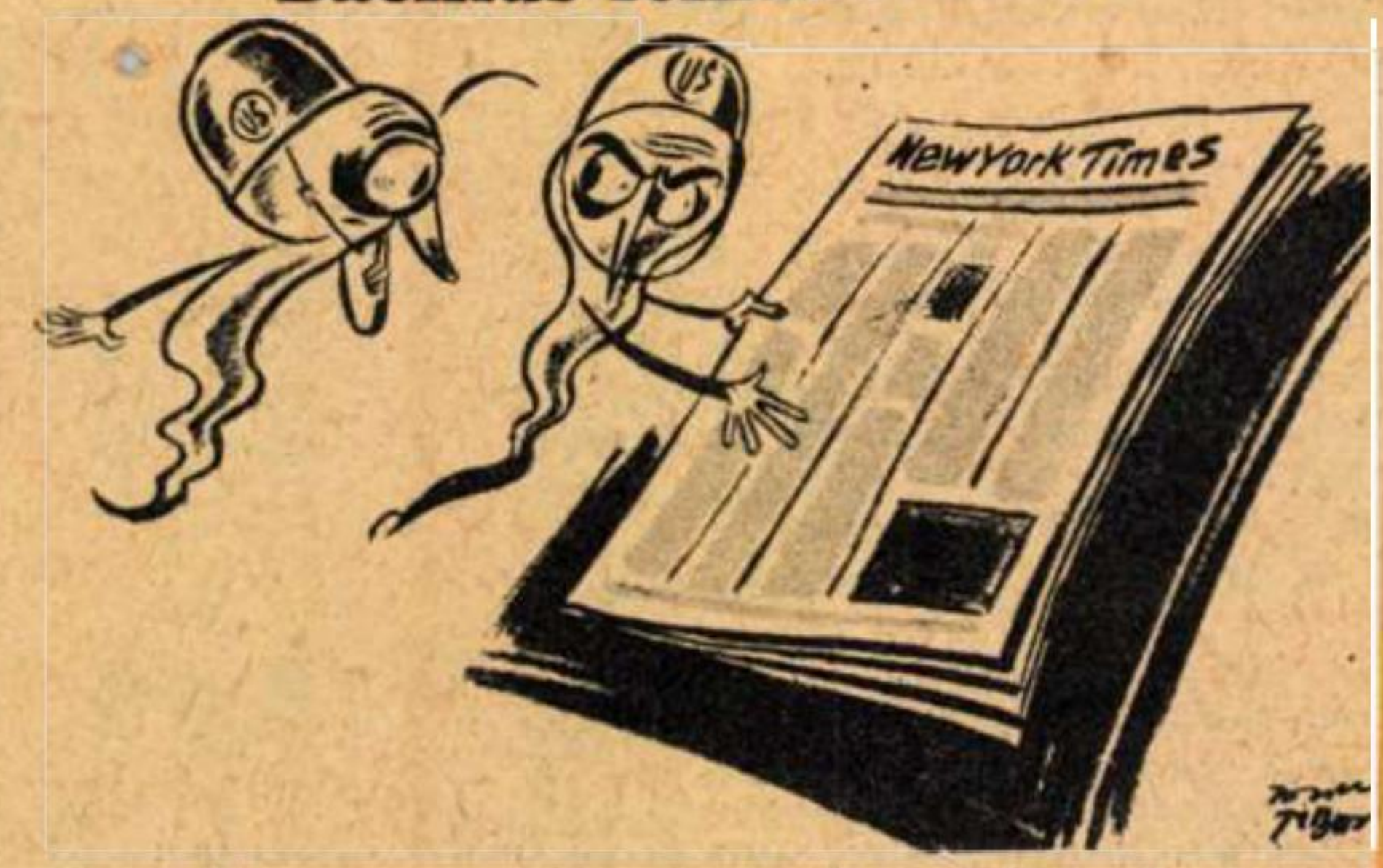

— Öregem, mégis csak disznóság! A hazai sajtó agyonhallgat bennünket!...

Shakespeare és a lektor

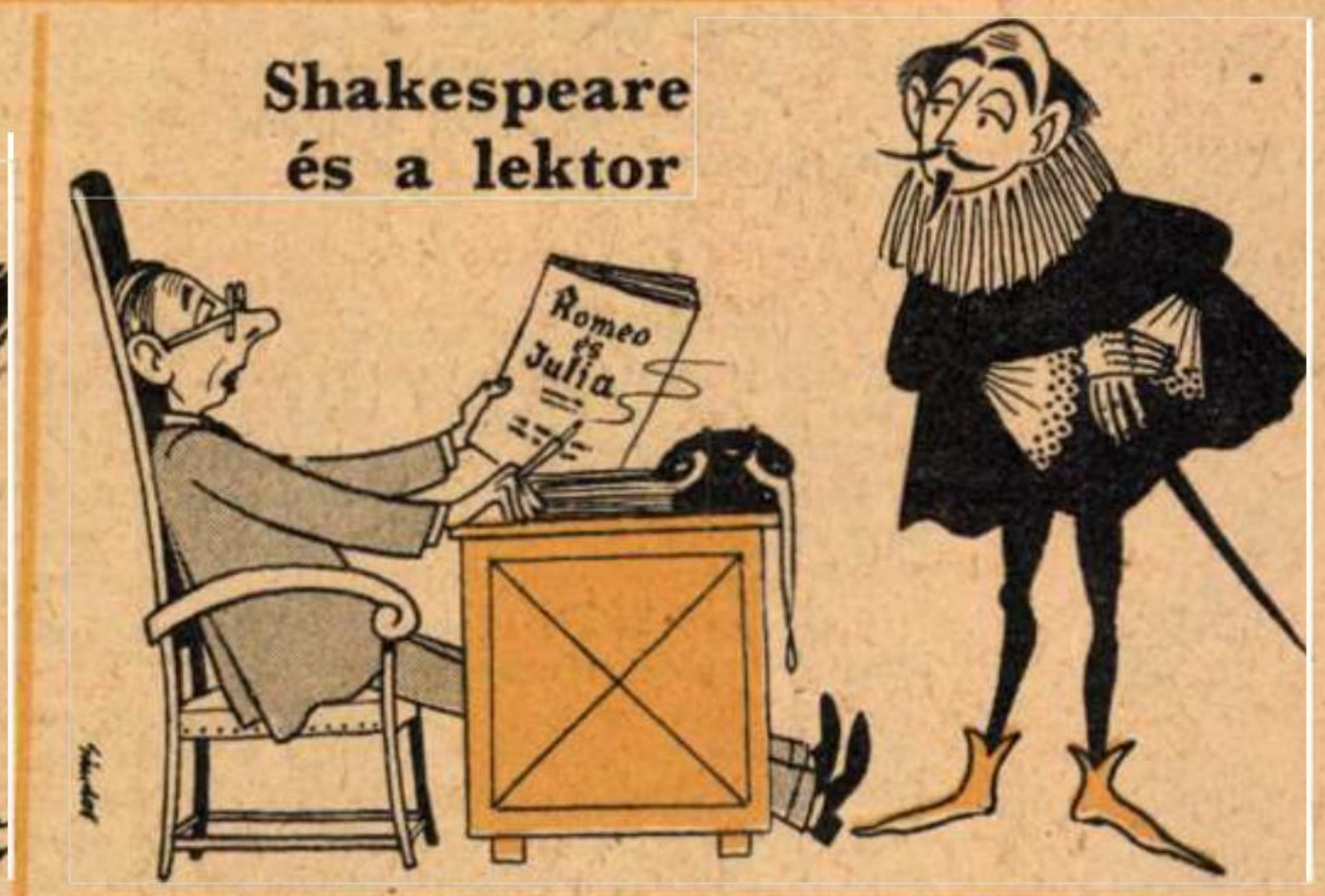

— Nézze fiam, írja át úgy, hogy Romeo a lány és Julia a fiú.

Chile az ENSZ leszerelési bizottságában a Szovjet leszerelési javaslat mellett szólalt fel

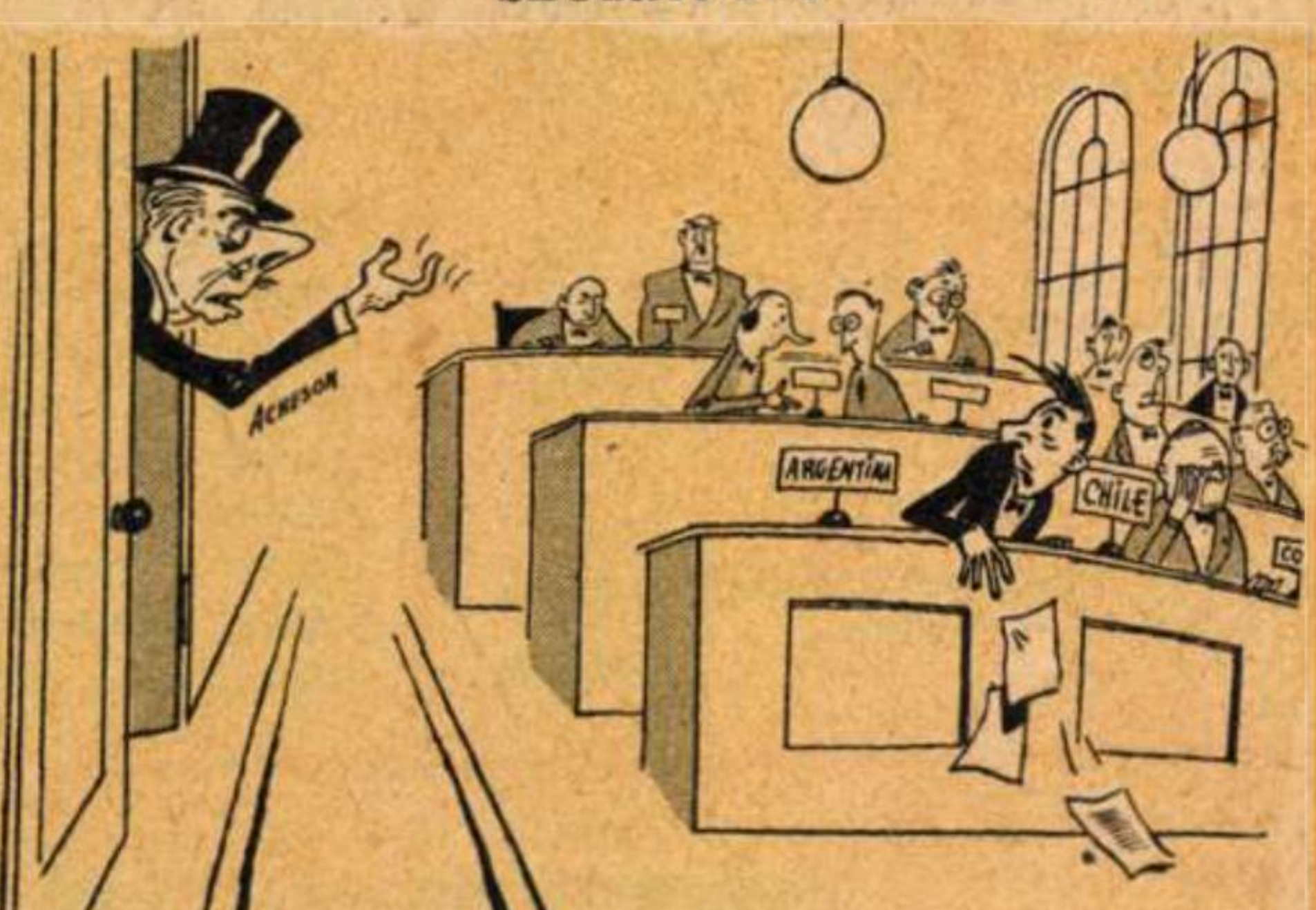

U. S.: Chile, jöjjön csak ki! Beszélni szeretnék magával...

Korea hatásosan védekezik a baktériumháború ellen

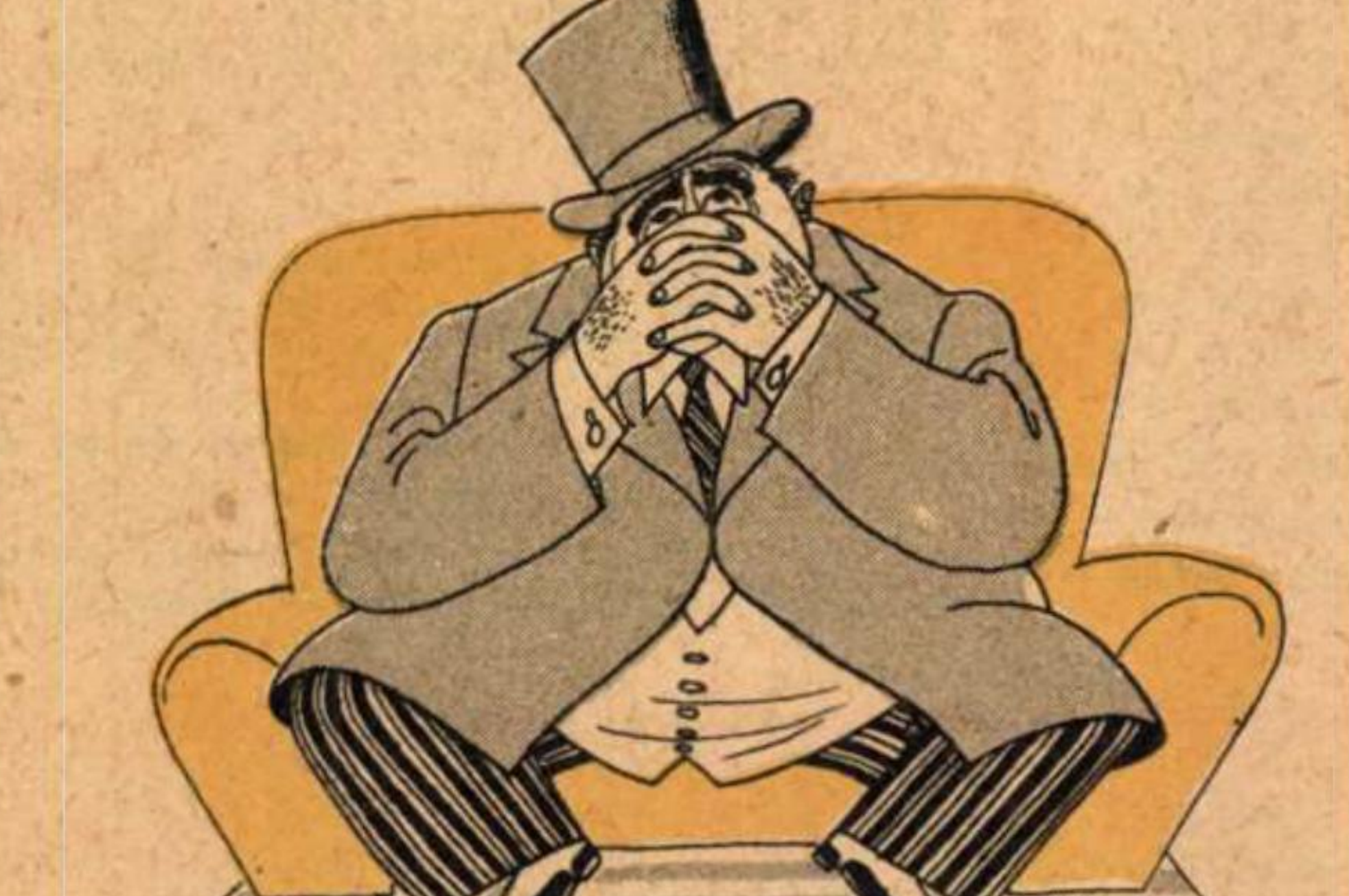

— Csak ellenméreg ne volna a világon!...

Nyelvlecke

Feketecsíkos, pirosfedelű könyv fekszik előttünk. Orosz tankönyv, és bár nem magyarok, hanem amerikaiak számára készült, mi is igen hasznos dolgokat tanulhatunk belőle. Vegyünk csak néhány nyelvleckét. Semmi ok az ijedelemre, kedves olvasó, nem is olyan nehéz az orosz nyelv, de meg azután mi is segítünk egysmásban.

A könyv első kérdése: ki vagyok én?

Ezt a kérdést a könyv vagyis Berlitz mester teszi fel. Próbáljuk megválaszolni.

A Berlitz-családnak immár a harmadik nemzedéke foglalkozik „nyelvészeti üzlettel". Egy-egy lecke díja 1.70—6.25 dollár között váltakozik azzal a kikötéssel, hogy a tandíjat előre ki kell fizetni. Ezt a feltételt alkalmazta már Maximillian Berlitz is, a nyelvoktató dinasztia őse, aki a múlt században tette át működése színhelyét Németországból az USA-ba. Ez a nyelvészkedés ma évi négymillió dollárt jövedelmez. Charlie Berlitz, az unoka és társa, Jacques Strumpen-Darrie elégedetten dörzsölheti a kezét, amikor a dollárokat számolgatja. Strumpen-Darrie egyszer nyiltan be is vallotta:

— Sikerünk titka ugyanaz, mint a mustárgyárosoké. Ezek a cégek tudniillik azon a mustáron gazdagodnak meg, amit az emberek a tányérjuk szélén otthagynak. Nálunk előre kell kifizetni a tandíjat, viszont igen sokan nem járják végig a tanfolyamokat...

A könyv egy helyen a következő mélyértelmű kijelentést teszi: „az állatok sokmindent jobban tudnak, mint az ember". Ebben tagadhatatlanul van némi igazság. Persze, embere válogatja. Mert például a látószervvel nem rendelkező vakond helyesen értékeli a körülötte zajló ellenségeket és pontosan tájékozódik a föld mélyén is. Ezzel szemben az ember — már t. i. az az ember, aki a könyvet írta — kevesebbet lát, mint az említett állat. Szerinte Moszkvában az emberek közlekedési eszköze a fiakker, a kolhozokban kétpupú tevékkel szántanak, az idegenek csak titokzatos személyiségek felügyelete alatt járhatnak az utcákon és ezeknek az ellenőröknek az arcát kendő fedi. Legalább ugyanilyen jólinformáltságra vall az az állítás, hogy Kiev „Kis-Oroszországban" van, a forradalom legnagyobb vívmánya pedig az volt, hogy államosították a nagykereskedők szocsii nyaralóit. Vajjon hisz-e az orosz nyelvet tanuló amerikai a könyv későbbi mondatának, amely szerint „agyunkban keletkeznek a gondolatok"... Ezek a gondolatok valószínűleg a Lélektani Hadviselési Hivatalban születtek!

A bölcs tankönyv ezután a „társadalmi élet" néhány apróságára tér ki. Így például két ismerős így társalog a könyvben (szószerinti fordításban):

— Szüleimnek is ott volt a nyaralójuk.

— Talán önöknek is elvették őtet?

Vagy: „Vászja, te előremész Varvara Antonovnával, mint leendő gavallérja, mi meg majd Grinával mögöttetek megyünk és gardírozunk benneteket."

A könyv végén ismétlésképen újra szerepel a töprengő kérdés:

— Ki vagyok én?

Miután végigolvastuk a könyvet, megfelelünk:

— Szélhámos, aki rágalomból és tudatlanságból akar üzletet csinálni.

Pető Gábor

Illusztrációk egy illemtanhoz

(Illemtant adtak ki az amerikaiak a Japánban állomásozó amerikai katonák részére.)

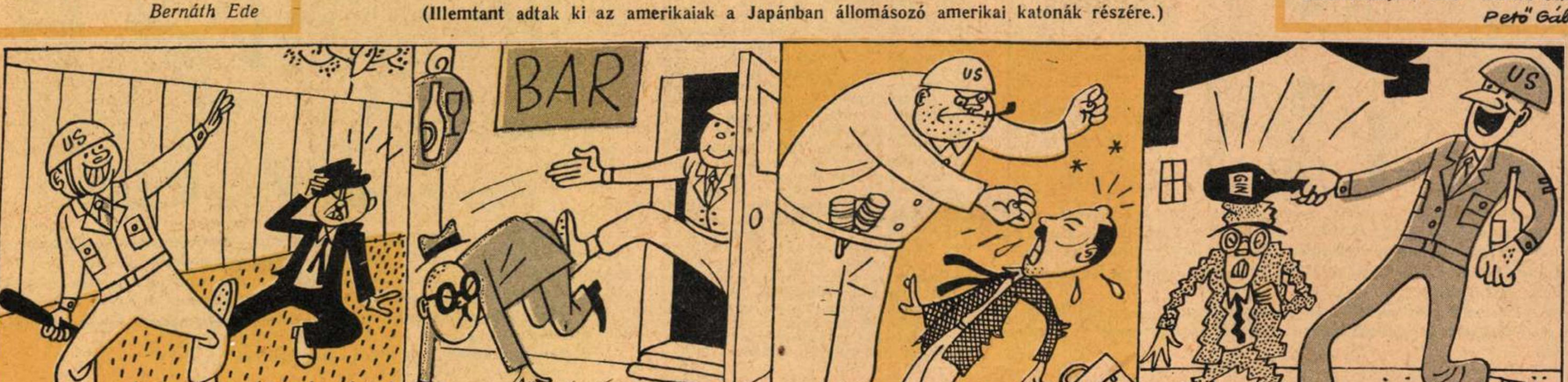

— Borogassa langyos vízzel és adja át kézcsókomat a nagyságos asszonynak!

— Parancsoljon előrefáradni, csak ön után!

— Na most kapott egy jó kis ruhát! Viselje egészséggel!

— Pálinkás jóreggelt kívánok!

„*Ludas Matyi*"
A GYÖRI FONODÁBAN

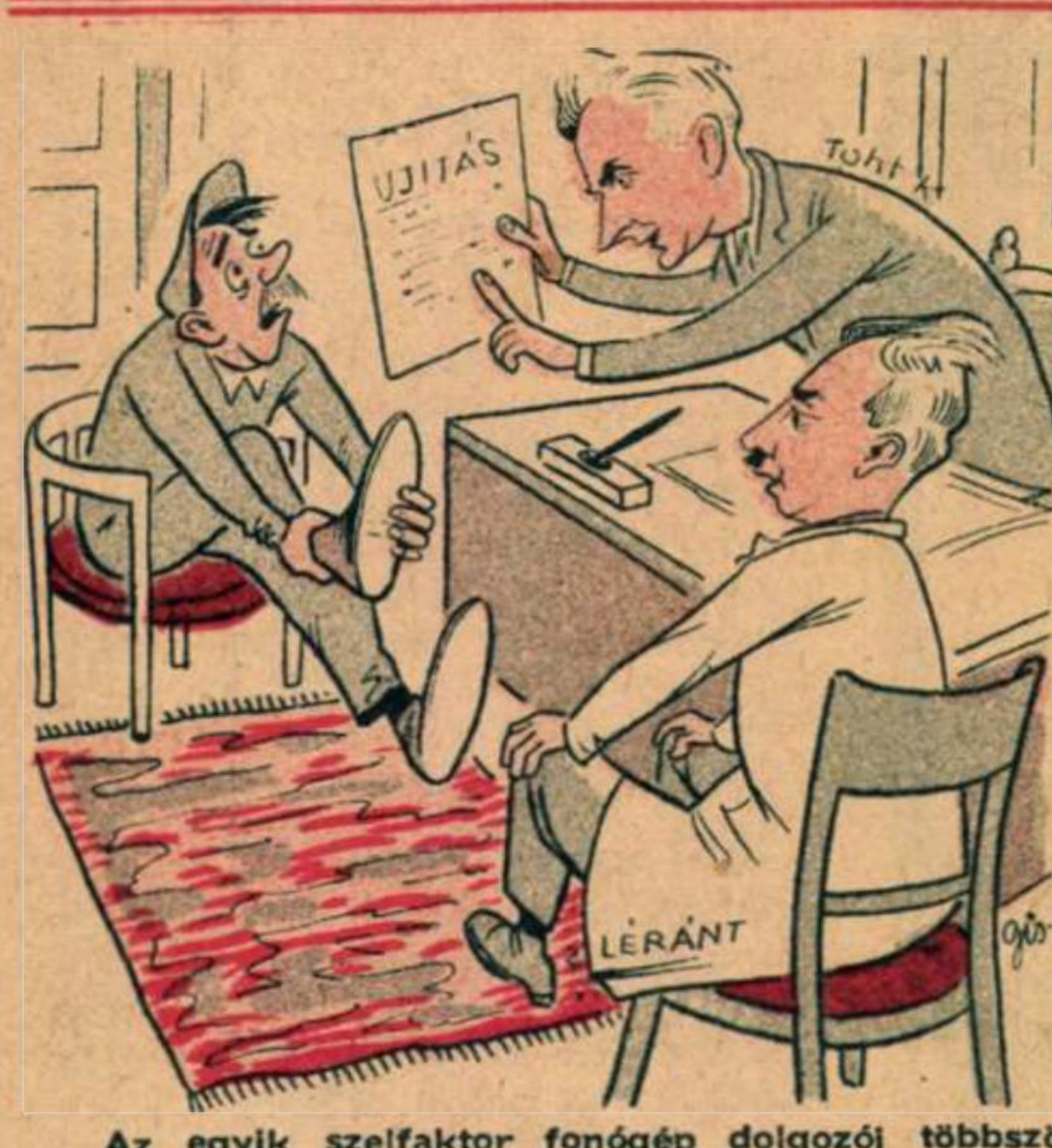

Az egyik szelfaktor fonógép dolgozói többször felkeresték Tóth Kálmánt, a Győri Fonóda igazgatóját s elpanaszolták, hogy nem birják a sok gyaloglást a gép mellett. A szelfaktor-gép ugyanis előre-hátra jár, s a gépkezelőnek vele kell mennie. Ez hetenkint körülbelül negyven kilométernyi utat jelent. Legutóbb, mielőtt az egyik gépkezelő panaszra nyithatta volna a száját, az igazgató és Lórant Ferenc párttitkár megnyugtatták: „Elkészült Sárvai főmérnök és Nádor újítása és nemsokára nem kell már gyalogolni a szelfaktorgépek mellett!"

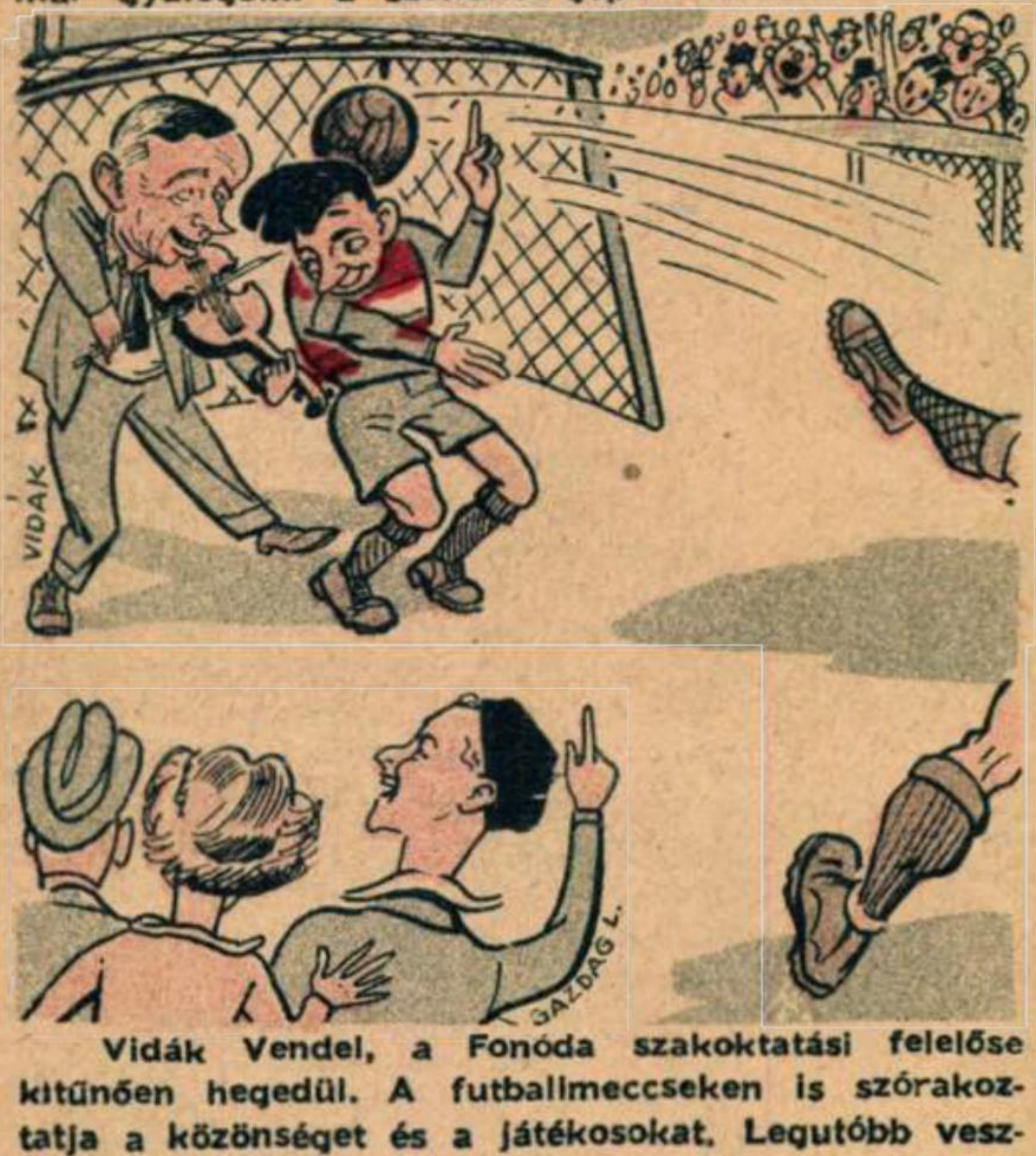

Vidák Vendel, a Fonóda szakoktatási felelőse kitűnően hegedül. A futballmeccseken is szórakoztatja a közönséget és a játékosokat. Legutóbb vesztésre állt egy barátságos mérkőzésen a Győri Fonóda csapata. Vidák merész ötlettel az ellenfél kapuja mellett kezdett hegedülni. Gazdag László, az üzem géplakatosa, aki a DISZ-ben is jó munkát végez, odaszólt a mellette álló drukkerekhez: „Ebből gól lesz!" Ugy is történt. A kapus a hegedűjátékra figyelt és beszedett egy potyagólt. Igy vitte győzelemre csapatát a csalafinta Vidák.

AMÍG A GYAPOT CSÉVÉRE KERÜL

I

Ibrahim Juszupov, a gyapotszedőgép kezelője későn jön haza a turkmén Tahia Tas-ba.

Felesége szemrehányóan kérdi:

— Miért késtél olyan sokáig?

— Be kellett fejezni a gyapotszedést. Nemcsak nekünk kell a gyapot, sok megy exportra is.

II.

A Győri Fonóda raktárában két raktári dolgozó beszélget;

— Mennyi volt?

— 110 százalék! És neked?

— 112 százalék.

— És ma?

— Részt veszek a Loy-mozgalomban. Ma is többet termelek, mint tegnap.

Bálákat raknak a kézikocsira és kártolóterembe tolják. Gyakorlott mozdulattal, négy kalapácsütéssel szétverik az összesajtolt gyapot össze tartó fémszalagját, leveszik a vászonhuzatot és a következő pillanatban dagadni kezd a fehér gyapot. Az egy méter magasságú bála negyedóra alatt másfélméter magasra dagad. Futószalagra dobják, amely a kártológép torkába fut a gyapottal. Kártolószalag lesz belőle.

III.

Szorgos női kezek veszik munkába a szalagot. A gép és az ember együttes munkája nyomán tovább nyúlik a szalag. Az egyik gép keskeny fonallá varázsolja a spárgavastagságú szálat. A másik egyesíti a szalagokat. A cél: az előfonal mindig egyforma vastag legyen.

A fonógépek különböző melódiákat duruzsolnak, de a sokféle hang a hatalmas gépteremben egyetlen morajjá olvad össze. Aki beszélni akar, annak jól meg kell eresztenie a hangját. Hangfoszlányok jutnak fülünkbe;

— Hallottad? Józsa Vincéné 126 százalék, Gyurmánczi Anna 125, Ábrahám Lajosné 124 százalék!

IV.

A tavaszi nap besüt a gépterem ablakain. Ott táncol a napsugár az egyik előfonógép vékony, a gépet pókhálószerűen eltakaró fonalain. Ezek a gépek gyengén megsodorják az anyagot. Ha a gép elkészült feladatával, átadja a fonalat társának, a következő műveletet végző végfonógépnek. Itt már elnyeri végleges vastagságát a fonal. A végleges sodrást is megkapja. Mi van még hátra? A szelfaktor és a gyűrűs fonógép. Ennek a két gépnek egyformán az úgynevezett „kopsz" a terméke.

Kopsz? Miért kopsz? Miért hangzik el itt a Győri Fonódában annyi idegen szakkifejezés?

— Mind a két kérdésre válaszolok — hangzik Tóth igazgató magyarázata. — Kopsznak nevezik a fonallal teli csévét. A cséve az a henger, amelyre felfut a fonal. Ennek is van idegen elnevezése, spulninak hivják. Hogy még most is gyakran hallani idegen szavakat? Ennek egyszerű oka van. A gyárban azelőtt német művezetők voltak. Igyekeznek a német szakkifejezéseket kiirtani, de nehezen megy.

Erről meg is győződtünk. Sűrűn halljuk ezeket a szavakat; spingli (orsó), valcni (henger), satler (kilincs), reili (hüvely).

Megnézzük a kopszot, a fonódai munka végső termékét. A fonallal teli cséve, a kopsz a fonódákból kerül a textilgyárakba, ahol textilanyag lesz belőle. A kopsz egyrésze azonban ottmarad a fonódában, a szövőelőkészitőben dolgozzák fel.

Megfogjuk a saltert, bocsánat, kilincset és kimegyünk a gépteremből. Az ajtó előtt hatalmas tábla közli az élenjárók rangsorát. Neveket olvasunk; Farkas, Nagy, Csanaki, Kutács, Szabó . . De van feketetábla is. Ejnye, Kapuvári Magda, Bán Brigitta, miért vagytok 100 százalék alatt?

V.

Magyar parasztküldöttség jár a Szovjetunióban. Egy csoport eljut Turkméniában is. Megtekintik a virágzó Tahia Tas-i települést. Egy turkmén kolhoztag megnézi a magyar tszcs-elnök ingét és a tolmács már forditja is a szavait;

— De jó anyagból készült ez az ing!

Válaszol a magyar;

— Mondja meg neki, tolmács elvtárs, hogy nekik köszönhetjük ezt a jó inget. Turkmén gyapotot dolgozott fel a Győri Fonóda.

(palásti)

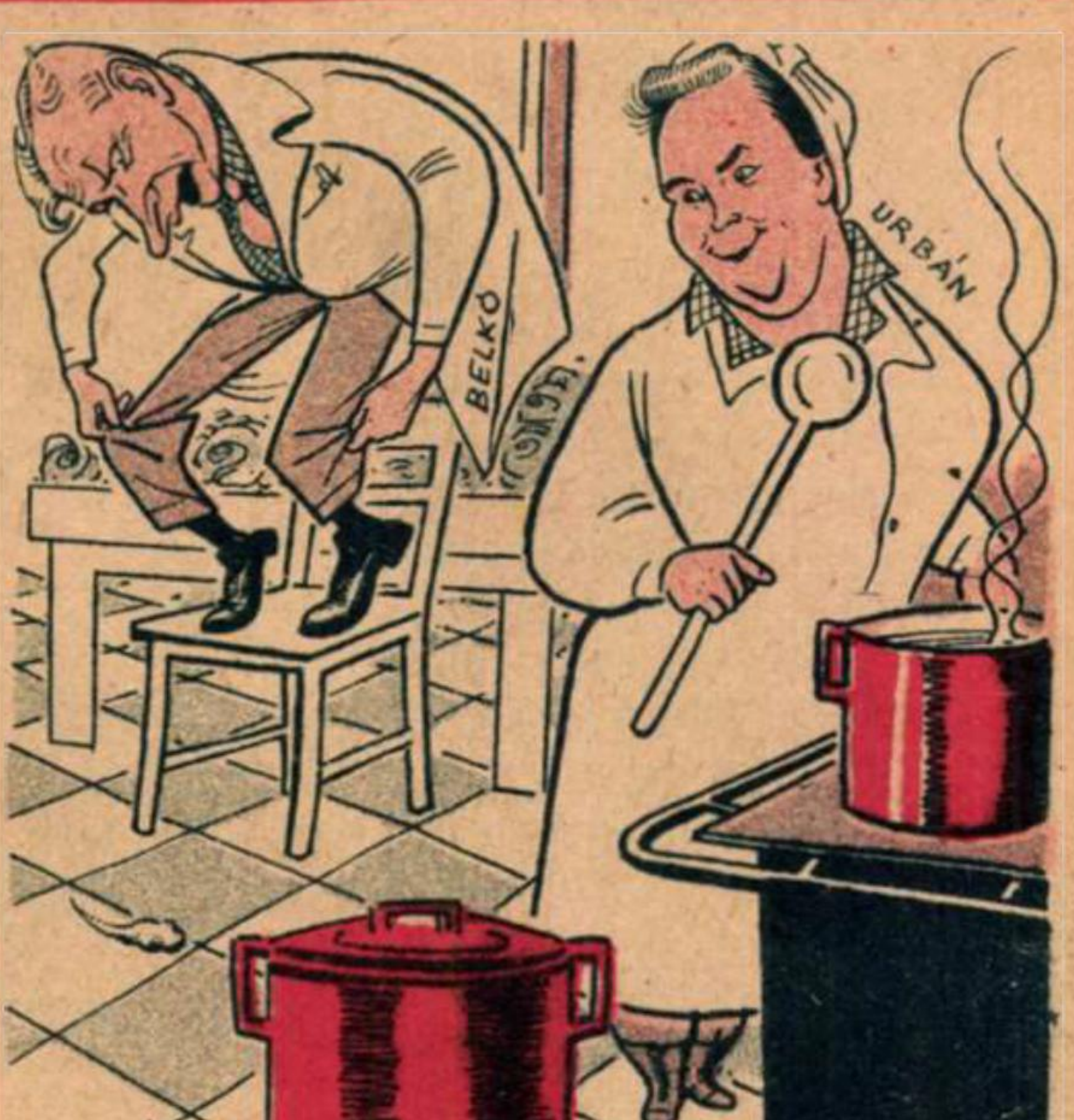

Belkó Ernő kultúrfelelős nagyon fél az egerektől. Ezt a gyengeségét mindig megtréfálják az üzemben. Legutóbb Urbán Ferencné, az üzem népszerű főszakácsnője, gyapotból egeret formált és letette a konyha mozaikkövére. A kultúrfelelős ijedten ugrott fel egy székre. Állitólag azóta sem mert leszállni róla.

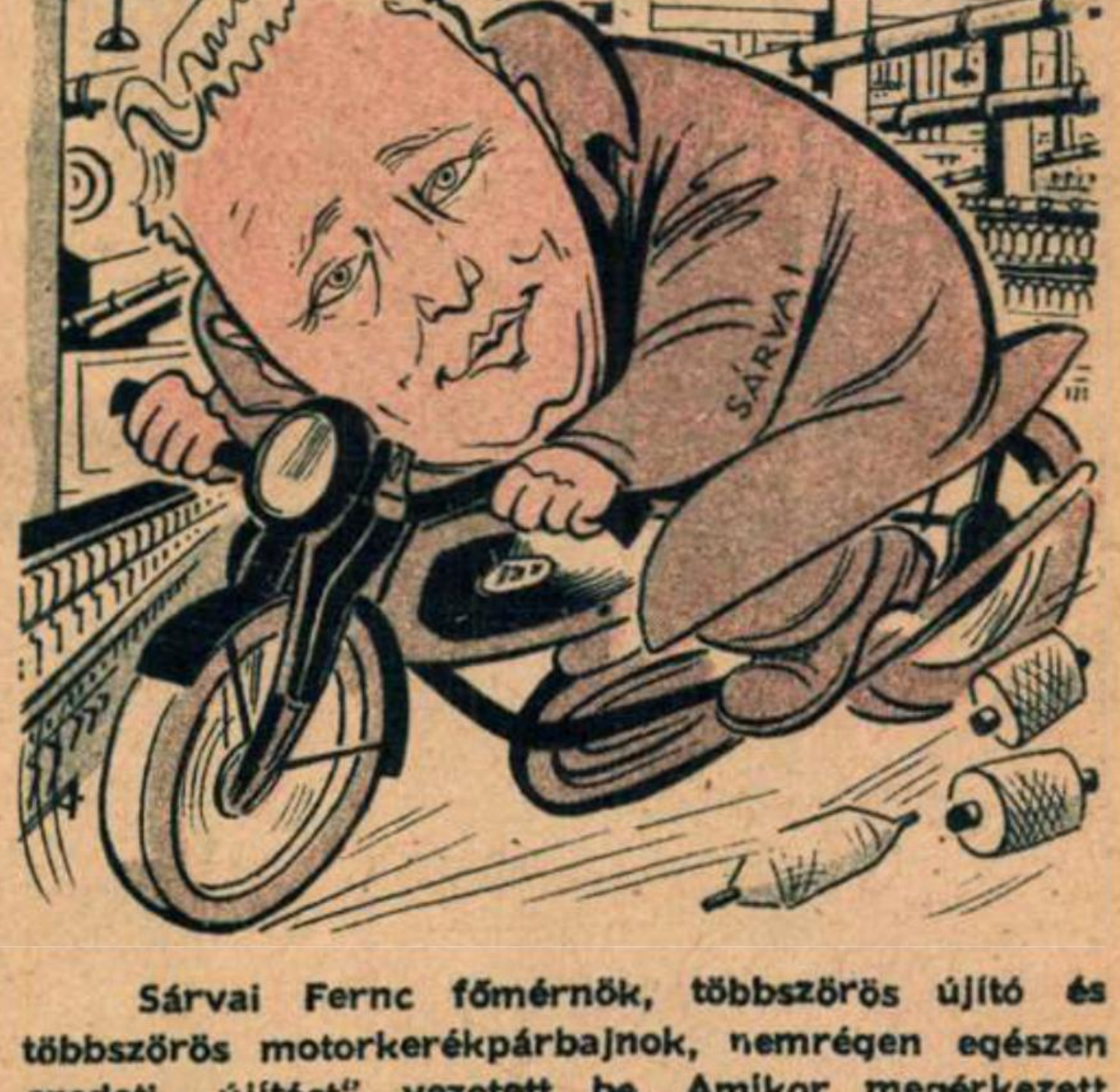

Sárvai Fernc főmérnök, többszörös újító és többszörös motorkerékpárbajnok, nemrégen egészen eredeti „újítást" vezetett be. Amikor megérkezett a gyárba, megtudta, hogy a hatalmas munkaterem másik végén baj van az egyik géppel. Késedelem nélkül akarta megtekinteni a hiba okát, le sem szállt a motorról és végigszáguldott a terem széles útján. Rekordidő alatt ért a beteg géphez és százkilométeres sebességgel javittatta meg a hibát.

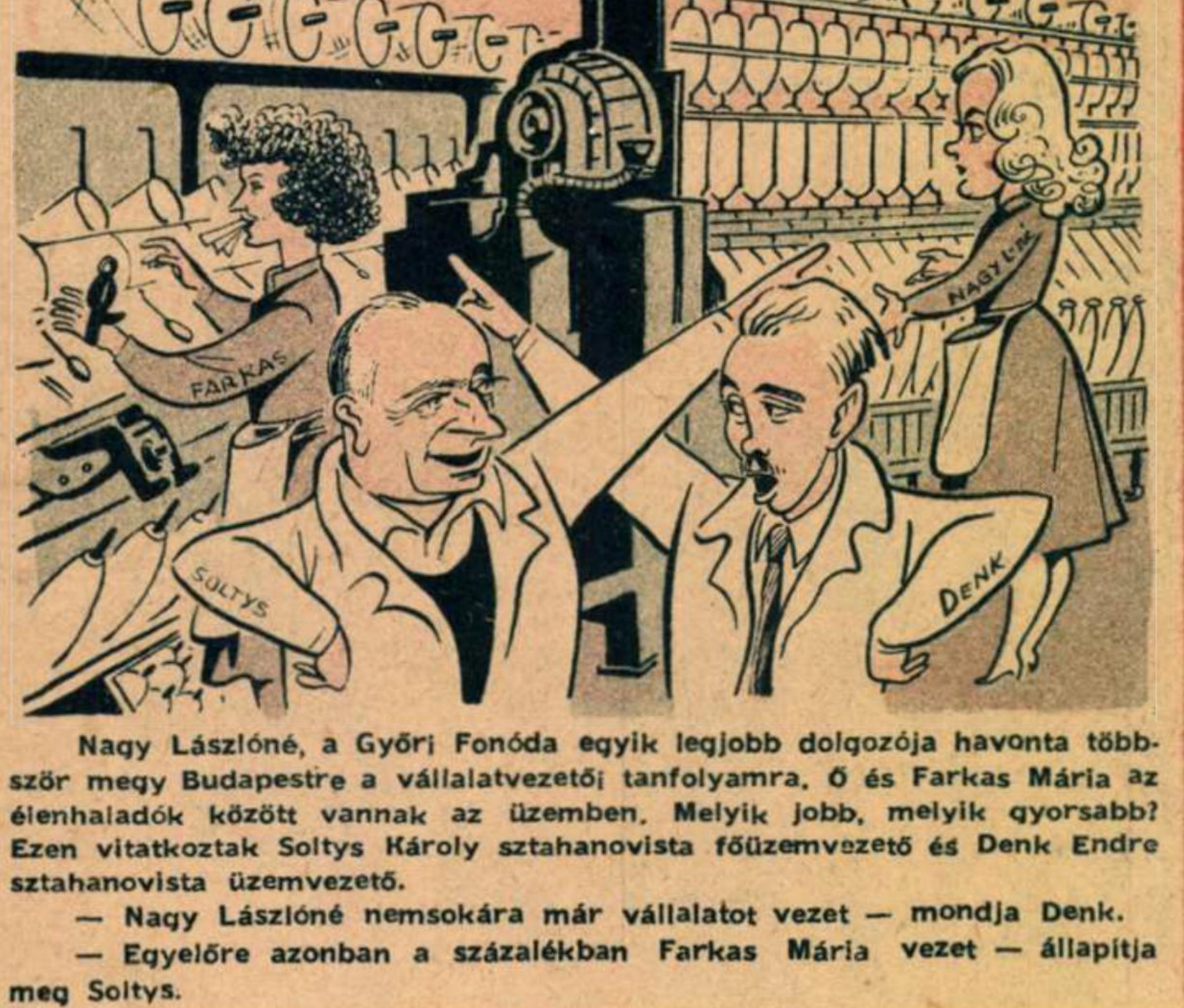

Nagy Lászlóné, a Győri Fonóda egyik legjobb dolgozója havonta többször megy Budapestre a vállalatvezetői tanfolyamra. Ő és Farkas Mária az élenhaladók között vannak az üzemben. Melyik jobb, melyik gyorsabb? Ezen vitatkoztak Soltys Károly sztahanovista főüzemvezető és Denk Endre sztahanovista üzemvezető.

— Nagy Lászlóné nemsokára már vállalatot vezet — mondja Denk.

— Egyelőre azonban a százalékban Farkas Mária vezet — állapitja meg Soltys.

VIDÁK VENDEL
Kalandjai

Kultúrelőadás a Győri Fonódában. Vidák Vendel konferál. Nemcsak jó szervező, jó szinész is.

— Mint természetbarát-felelősnek, sikerült huszas turistacsoportot összeállitanom — beszéli. — Hátizsákomban kolbász, szalonna, kenyér volt. Vezetem a csoportot, hallom, hogy nevetgélnek a hátam mögött. Én meg izzadok, verejtékezem, nem értem, miért olyan nehéz a hátizsák. Pihenő. Kibontom a hátizsákot és megoldódik a rejtély. Az elemózsiát négy téglával helyettesitették. Még jó, hogy megtaláltam a tettest, akitől büntetésből jókora darab sajtot koboztam el. Pár héttel később síelni mentünk. Nem árultam el, hogy még nem sieltem, hiszen akkor nem szervezhettem volna meg a szakosztályt. Az első bokor szélsebesen rohant felém. Hiába kiáltoztam, hogy: „Vigyázz bokor, jön a Vidák", — a bokor nem hallgatott meg és ellopta mind a két sitalpamat. Amikor feltápászkodtam, csak a bakancs volt a lábamon. Abba is hagytam a sielést, mert féltem, hogy a legközelebbi bokor a lábbelimet is leszedi

Hallottuk, hogy Vidák végkimerülésig szokott csevegni, ezért óvatosan elhagytuk a kultúrtermet. Vidák állitólag még mindig beszél . . .

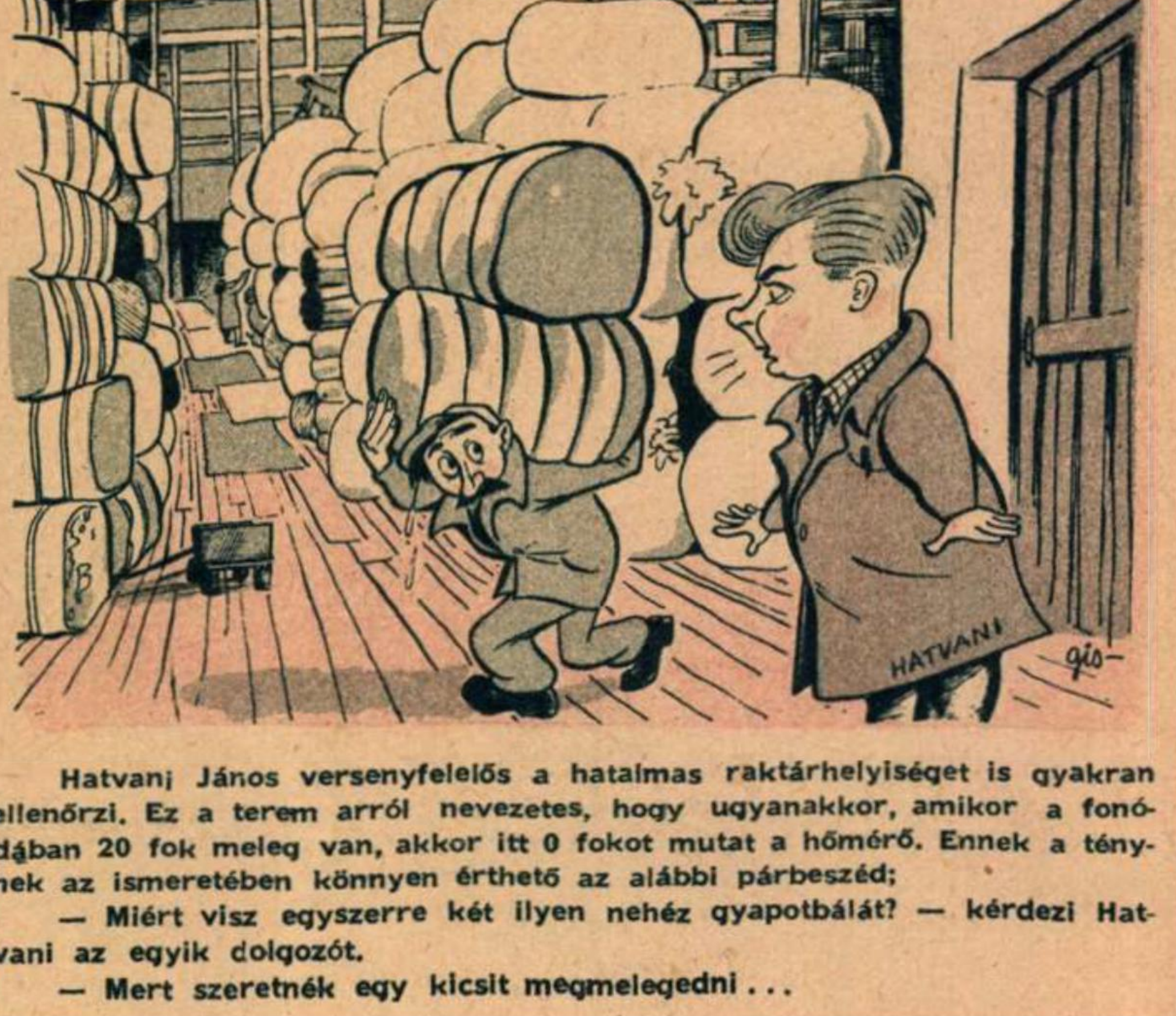

Hatvani János versenyfelelős a hatalmas raktárhelyiséget is gyakran ellenőrzi. Ez a terem arról nevezetes, hogy ugyanakkor, amikor a fonódában 20 fok meleg van, akkor itt 0 fokot mutat a hőmérő. Ennek a ténynek az ismeretében könnyen érthető az alábbi párbeszéd;

— Miért visz egyszerre két ilyen nehéz gyapotbálát? — kérdezi Hatvani az egyik dolgozót.

— Mert szeretnék egy kicsit megmelegedni . . .

Jövő héten: a Vörös Csillag Traktorgyárban